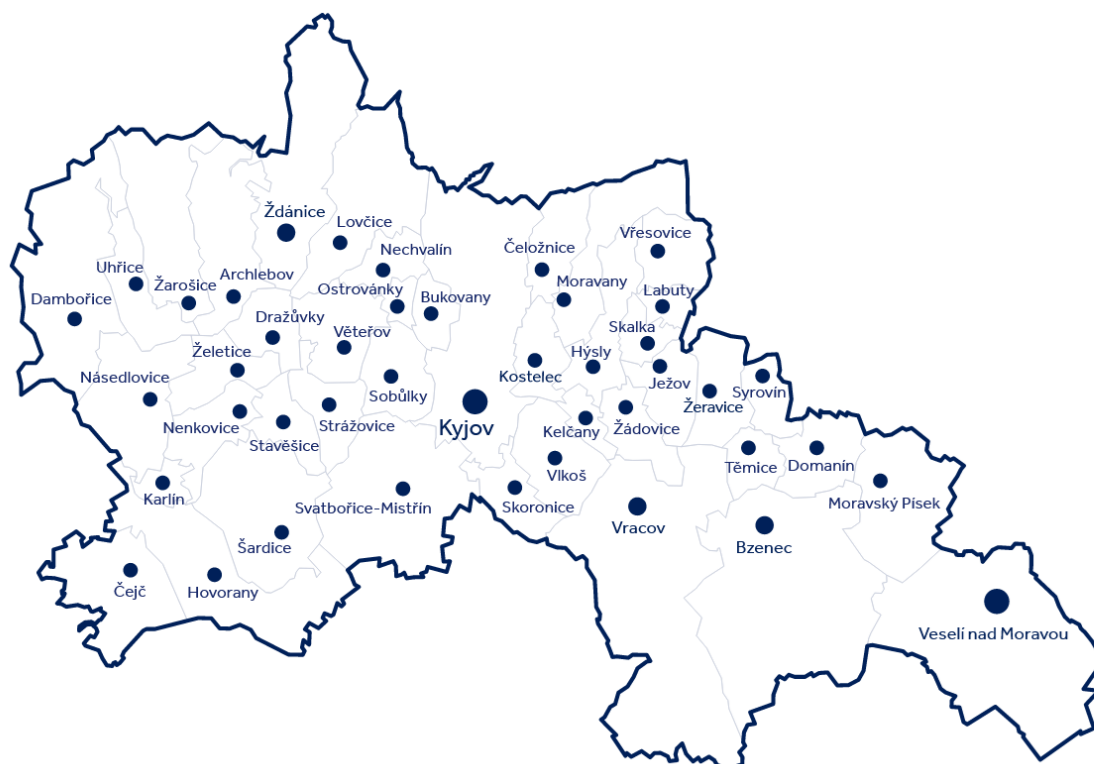

Program rozvoje Dobrovolného svazku obcí Severovýchod na období 2025 – 2033

**Zpracovatel
Centrum společných služeb
DSO Severovýchod**

Listopad 2024

OBSAH

ÚVOD.....	3
A. ANALYTICKÁ ČÁST	4
A.1 Charakteristika území.....	4
1. Území.....	4
2. Obyvatelstvo	9
3. Hospodářství.....	13
4. Infrastruktura.....	16
5. Vybavenost	21
6. Životní prostředí	31
7. Správa území DSO.....	38
A.2 Východiska pro návrhovou část	41
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	44
B.1 Strategická vize	44
B.2 Opatření a aktivity.....	45
B.2.1 OBLASTI ROZVOJE.....	45
B.2.2 AKČNÍ PLÁN	48
B.3 Podpora realizace programu	51

Program rozvoje Dobrovolného svazku Severovýchod byl schválen na Valné hromadě dne 3.12.2024, usnesením č. 28/2024.

ÚVOD

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Podpora místní ekonomiky v DSO Severovýchod“, Smlouva č. JMK088911/24/ORR.

Podklady byly získány jednak ze statistických dat a databází obcí, dále z mapování potřeb v regionu, z komunikací se starosty a z výsledků předchozích dotazníkových šetření.

Zaměření strategie z hlediska návaznosti na minulé programy

Strategie navazuje na předchozí Program rozvoje DSO Severovýchod a průběžně zpracovávané rozvojové dokumenty jednotlivých obcí a mikroregionů. Většina programů realizovaných v daném regionu byla zaměřena na budování infrastruktury. To zůstává nadále jednou z priorit. Z pohledu nastavení operačních programů je však potřeba se zamýšlet nad využitím místního potenciálu a zapojení vlastních zdrojů k uspokojování potřeb regionu. Strategie se proto zaměřuje i na zlepšení komunikace a propojování partnerů a klíčových aktérů. Další důležitou oblastí je podpora bydlení a zaměstnanosti. Stejně tak marketing území z pohledu využití místního potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a podpora nových forem interpretace místního dědictví. Také se zaměřuje na rozvoj obnovitelných zdrojů energie a komunitní energetiky.

Z tohoto pohledu je zaměření Strategie DSO pokračováním v novém směru rozvoje, směrem ke koordinaci aktivit, iniciaci lidského potenciálu a odstranění nedostatků v komunikaci mezi partnery a sektory. Strategie staví na základech, které byly již v regionu realizovány, a současně se zaměřuje na odstraňování chyb v nedostatečném zapojení širokého spektra obyvatel a organizací v regionu.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

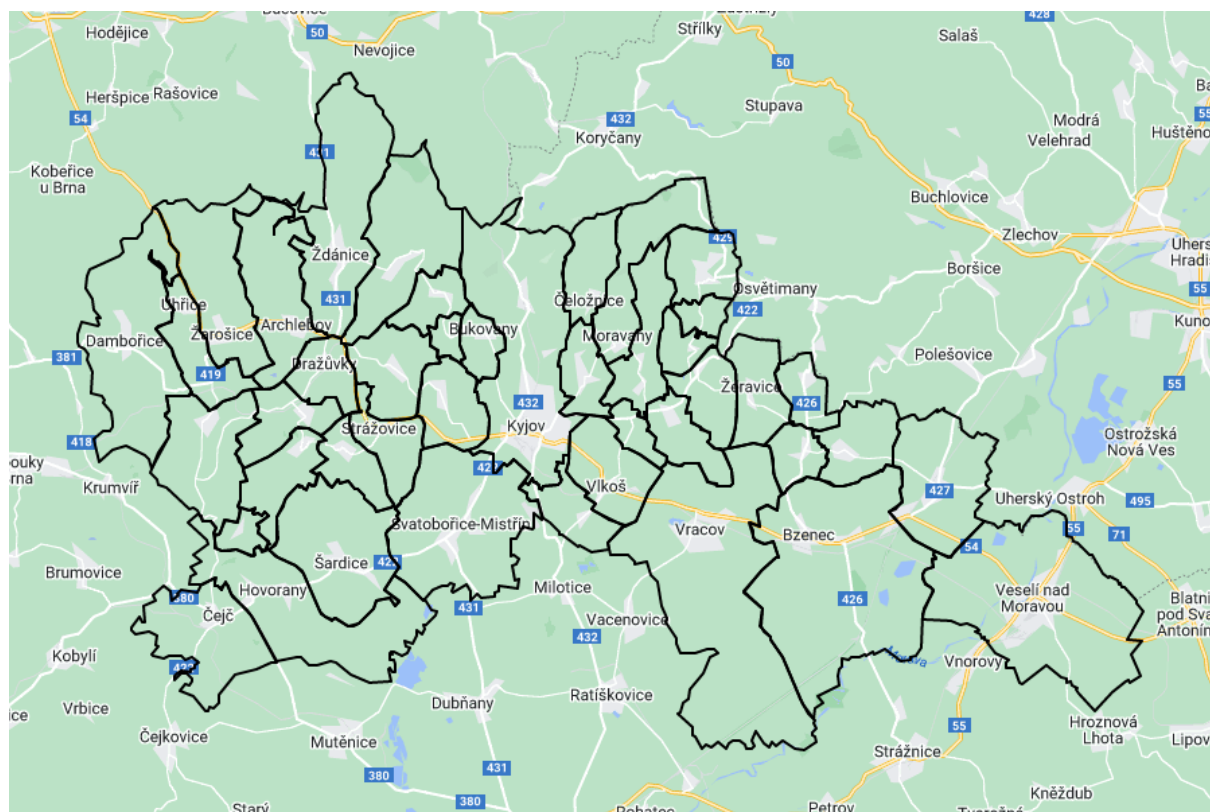
A.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

1. Území

Dobrovolný svazek obcí Severovýchod se rozprostírá na území 43 obcí okolo přirozeného centra regionu – města Kyjova. Členskými obcemi jsou tyto:

Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čejč, Čeložnice, Damboržice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýsly, Ježov, Karlín, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Moravany, Moravský Písek, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavešice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Veselí nad Moravou, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice, Žeravice.

Obr. č. 1: Mapa členských obcí DSO Severovýchod

Zdroj: Mapový server DSO Severovýchod (mapy.obcekyjovska.cz)

Dobrovolný svazek obcí Severovýchod zahájil svou činnost již v roce 1991, kdy obce spojily své síly a začaly společně řešit problematiku sběru a likvidace komunálního odpadu. Dne 18.12.2001 pak byla podepsána smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí, a to za účelem ochrany a prosazování společných zájmů členských obcí, posílení ekonomické stability regionu, při zachování a rozvoji ekologických hodnot a kulturních tradic, které odpovídají vývojovým trendům regionu.

Předmětem činnosti svazku obcí je tedy zejména shromažďování a odvoz komunálních odpadů a jejich nezávadné zpracování, využití nebo zneškodnění. Předmětem činnosti je také koordinace, příprava a realizace hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje tohoto regionu, především ochrana životního prostředí a infrastruktura členských obcí.

Poslední úprava stanov DSO rozšiřuje předmět činnosti o tyto oblasti:

Předmět činnosti svazku obcí je zaměřena zejména na výkon činností směřujících k systematickému a efektivnímu rozvoji zájmového území, ochranu a prosazování společných zájmů členských obcí a jejich spolupráci při rozvíjení činností týkajících se:

- správy shromažďování a nakládání s odpady v katastrálním území členů svazku obcí,
- propagace svazku obcí a jeho zájmového území,
- koordinace významných investičních akcí v zájmovém území,
- oblasti školství,
- oblasti sociální péče,
- oblasti rozvoje kultury,
- ochrany životního prostředí,
- rozvoje cestovního ruchu,
- rozvoje služeb v území,
- zajištění dopravní obslužnosti,
- koordinace územního plánování v zájmovém území.

Sídlem svazku obcí je Havlíčkova 1398/49a, 697 01 Kyjov.

Celková rozloha území DSO je 49 613 ha. K 31. 12. 2023 zde žilo 65 104 trvale bydlících obyvatel, což představuje hustotu osídlení 131 obyv./km². Obce DSO Severovýchod mají bohatou historii; široké spektrum turisticky zajímavých cílů; tradiční zemědělskou produkci a do současnosti udržované prvky náboženské i lidové kultury. Největší podíl z regionu i z administrativních území jednotlivých obcí tvoří plochy zemědělského půdního fondu s jednoznačnou převahou orné půdy a s výrazným podílem vinařství; nezanedbatelnou rozlohu mají také pozemky určené k plnění funkcí lesa. Hustota osídlení je výrazně nižší než v Jihomoravském kraji (171 obyv./km²), ale srovnatelná s celou Českou republikou (136 obyv./km²).

Počet obcí	43
Rozloha	496,13 km ²
Počet obyvatel	65 104
Hustota osídlení	131 obyv./km ²

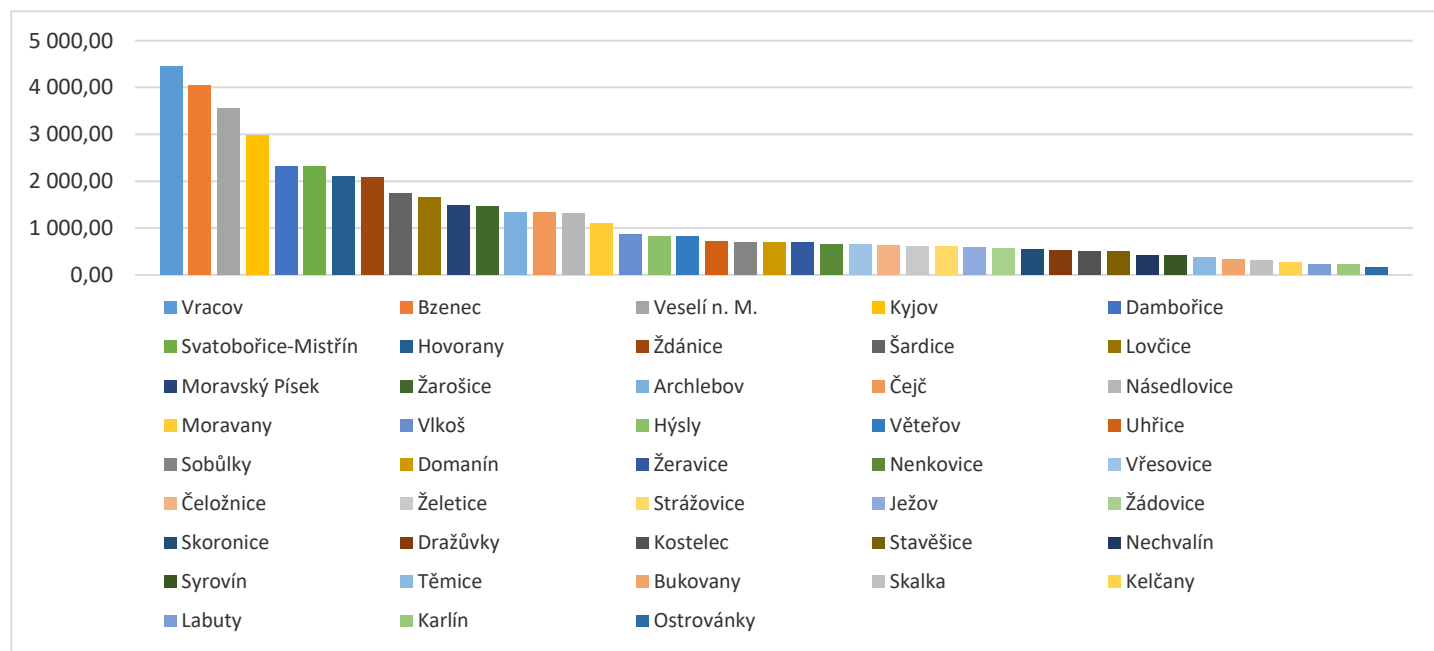
Při porovnání velikosti administrativního území jsou největšími obcemi regionu Vracov o velikosti 4 440,4 hektaru a Bzenec se 4 033,6 hektaru. Naopak nejmenší obcí jsou Ostrovánky se 163,2 hektaru, které jako jediné ze sledovaného souboru nemají administrativní území větší než 200 hektarů.

Tab.: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod podle velikosti administrativního území k 31. 12. 2023

Pořadí	Název obce	Celková rozloha k 31. 12. 2023 (ha)	Pořadí	Název obce	Celková rozloha k 31. 12. 2023 (ha)
1.	Vracov	4 440,41	23.	Žeravice	699,78
2.	Bzenec	4 033,60	24.	Nenkovice	654,31
3.	Veselí nad Moravou	3 545,00	25.	Vřesovice	653,71
4.	Kyjov	2 988,38	26.	Čeložnice	631,91
5.	Dambořice	2 316,79	27.	Želetice	610,74
6.	Svatobořice-Mistřín	2 312,51	28.	Strážovice	602,83
7.	Hovorany	2 099,46	29.	Ježov	592,35
8.	Ždánice	2 081,47	30.	Žádovice	557,26
9.	Šardice	1 729,28	31.	Skoronice	536,98
10.	Lovčice	1 649,57	32.	Dražůvky	516,04
11.	Moravský Písek	1 488,83	33.	Kostelec	506,97
12.	Žarošice	1 467,27	34.	Stavěšice	493,64
13.	Archlebov	1 333,16	35.	Nechvalín	424,76
14.	Čejč	1 328,94	36.	Syrovín	407,82
15.	Násedlovice	1 307,69	37.	Těmice	379,20
16.	Moravany	1 091,48	38.	Bukovany	329,38
17.	Vlkoš	863,74	39.	Skalka	302,73
18.	Hýsly	826,58	40.	Kelčany	260,88
19.	Věteřov	817,82	41.	Labuty	229,31
20.	Uhřice	710,79	42.	Karlín	223,71
21.	Sobůlky	701,26	43.	Ostrovánky	163,15
22.	Domanín	701,09			

Zdroj: Český statistický úřad

Graf: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod podle velikosti administrativního území k 31. 12. 2023

Zdroj: Český statistický úřad

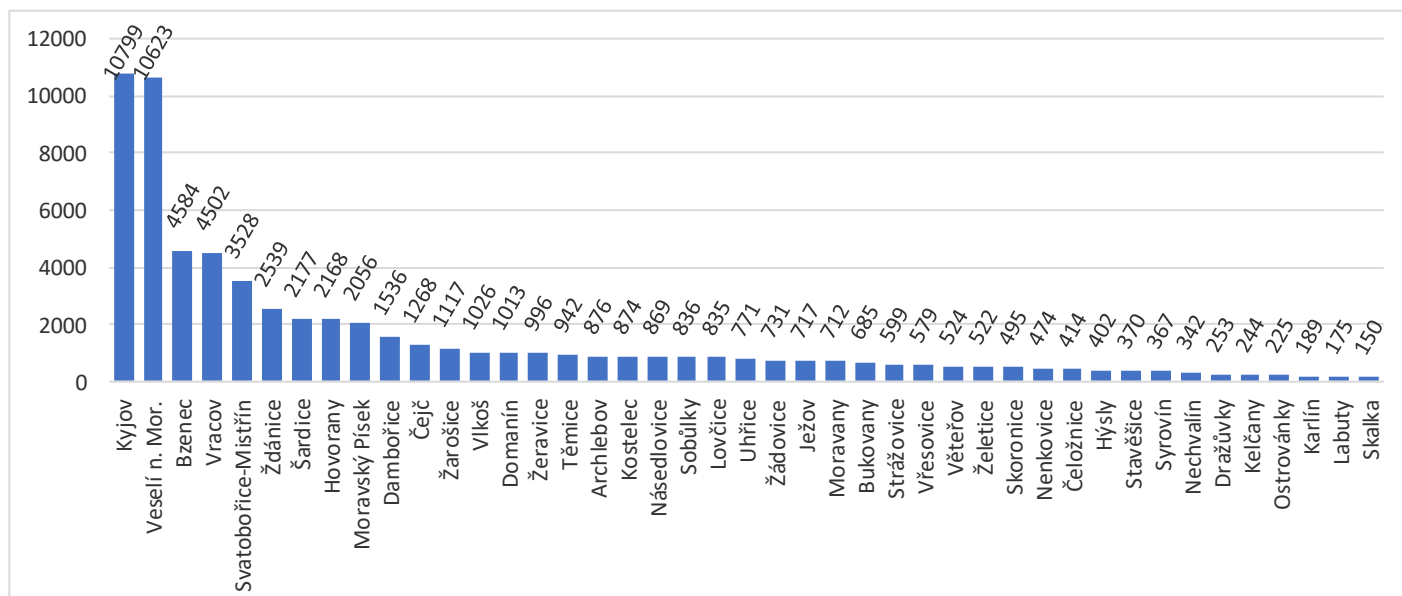
Největší počet trvale bydlících obyvatel z regionu mají města Kyjov (10 844 obyvatel), Veselí nad Moravou (10 642 obyvatel), o více než polovinu méně mají města Bzenec (4 565 obyvatel) a Vracov (4 539 obyvatel). Nejméně obyvatel mají obce Skalka (153 obyvatel) a Labuty (168 obyvatel), u nichž jako jediných ze sledovaného souboru obyvatelstvo nepřesahuje počet 200 osob.

Tab.: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod podle počtu trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2023

Pořadí	Název obce	Počet trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2023	Pořadí	Název obce	Počet trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2023
1.	Kyjov	10799	23.	Žádovice	731
2.	Veselí nad Moravou	10623	24.	Ježov	717
3.	Bzenec	4584	25.	Moravany	712
4.	Vracov	4502	26.	Bukovany	685
5.	Svatobořice-Mistřín	3528	27.	Strážovice	599
6.	Ždánice	2539	28.	Vřesovice	579
7.	Šardice	2177	29.	Věteřov	524
8.	Hovorany	2168	30.	Želetice	522
9.	Moravský Písek	2056	31.	Skoronice	495
10.	Dambořice	1536	32.	Nenkovice	474
11.	Čejč	1268	33.	Čeložnice	414
12.	Žarošice	1117	34.	Hýslý	402
13.	Vlkoš	1026	35.	Stavěšice	370
14.	Domanín	1013	36.	Syrovín	367
15.	Žeravice	996	37.	Nechvalín	342
16.	Těmice	942	38.	Dražůvky	253
17.	Archlebov	876	39.	Kelčany	244
18.	Kostelec	874	40.	Ostrovánky	225
19.	Násedlovice	869	41.	Karlín	189
20.	Sobůlky	836	42.	Labuty	175
21.	Lovčice	835	43.	Skalka	150
22.	Uhřice	771			

Zdroj: Český statistický úřad

Graf: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod podle počtu trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2023

Zdroj: Český statistický úřad

Nejvyšší hustotu osídlení ze sledovaného souboru mají Kyjov (382 obyv./km²), Těmice (238 obyv./km²) a Bukovany (219 obyv./km²), které v daném ukazateli výrazně převyšují hodnoty udávané za Jihomoravský kraj (164 obyv./km²) i za Českou republiku (134 obyv./km²). Extrémně nízkou hustotu osídlení pak sledujeme u obcí Lovčice (48 obyv./km²) a Hýsly (48 obyv./km²), které se krajské a celostátní hodnotě ani zdaleka nepřibližují.

Tab.: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod v pohybu podle počtu hustoty osídlení k 31. 12. 2023

Pořadí	Název obce	Hustota osídlení k 31. 12. 2023 (obyvatel/km ²)	Pořadí	Název obce	Hustota osídlení k 31. 12. 2023 (obyvatel/km ²)
1.	Kyjov	361,37	23.	Kelčany	93,53
2.	Veselí n. Mor.	299,66	24.	Skoronice	92,18
3.	Těmice	248,42	25.	Syrovín	89,99
4.	Bukovany	207,97	26.	Vřesovice	88,57
5.	Kostelec	172,40	27.	Želetice	85,47
6.	Svatobořice-Mistřín	152,56	28.	Karlín	84,48
7.	Domanín	144,49	29.	Nechvalín	80,52
8.	Žeravice	142,33	30.	Labuty	76,32
9.	Moravský Písek	138,10	31.	Žarošice	76,13
10.	Ostrovánky	137,91	32.	Stavěšice	74,95
11.	Žádovice	131,18	33.	Nenkovice	72,44
12.	Šardice	125,89	34.	Násedlovice	66,45
13.	Ždánice	121,98	35.	Dambořice	66,30
14.	Ježov	121,04	36.	Archlebov	65,71
15.	Sobůlky	119,21	37.	Čeložnice	65,52
16.	Vlkoš	118,79	38.	Moravany	65,23
17.	Bzenec	113,65	39.	Věteřov	64,07
18.	Uhřice	108,47	40.	Lovčice	50,62
19.	Hovorany	103,26	41.	Skalka	49,55
20.	Vracov	101,39	42.	Dražůvky	49,03
21.	Strážovice	99,36	43.	Hýsly	48,63
22.	Čejč	95,41			

Zdroj: Český statistický úřad

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Vývoj počtu obyvatel v regionu DSO je poměrně stabilní s mírným snížením počtu obyvatel mezi roky 1970 a 2021 o 3 287 obyvatel. Tento pokles byl způsoben převážně úbytkem počtu obyvatel v obcích Labuty, Skalka, Stavěšice v nichž došlo ke snížení počtu obyvatel o více než třicet procent mezi zmíněnými roky. Region DSO ovšem vykazuje jiný populační trend než vyšší územně správní jednotky, v nichž počet obyvatel dlouhodobě roste (pravděpodobně vlivem migračního přírůstku). V posledních letech se počet obyvatel v území DSO mírným tempem nadále snižuje. Toto snižování lze odůvodnit vyšším přirozeným úbytkem počtu obyvatel, než je přirozený přírůstek, a také vyšší migrací z území DSO než migrací do území. Výjimkou byl rok 2022 se skokovým migračním přírůstkem počtu obyvatel. Lidé se z území DSO stěhují převážně za prací v období produktivního věku. V postproduktivním věku se pak do území často vrací.

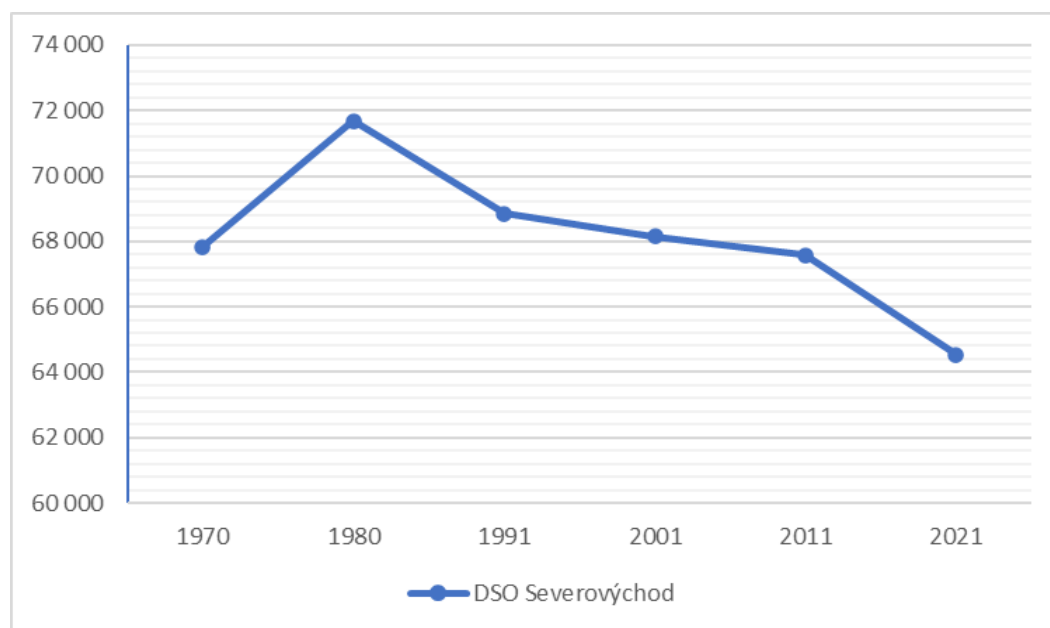
Tab.: Historický vývoj počtu obyvatel mezi léty 1970 - 2021

Vývoj počtu obyvatel - v letech	1970	1980	1991	2001	2011	2021	Vyhodnocení (saldo 2021-1970)	v % (2021-1970)
DSO Severovýchod	57 299 67 830 *	59 206 71 691 *	56 317 68 847 *	55 929 68 145 *	56 009 67 570 *	64 543 *	-3 287	-5,1
Jihomoravský kraj	1 084 485	1 084 485	1 145 287	1 131 541	1 166 313	1 184 568	100 083	9,2
Česká republika	9 809 667	10 292 717	10 312 548	10 206 436	10 505 445	10 516 707	707 040	7,2

Zdroj: ČSÚ, pozn. 1980 došlo k připojení k.ú. Bohuslavice ke Kyjovu

* včetně města Veselí nad Moravou

Graf: Historický vývoj počtu obyvatel DSO Severovýchod mezi léty 1970 - 2021

Zdroj: ČSÚ

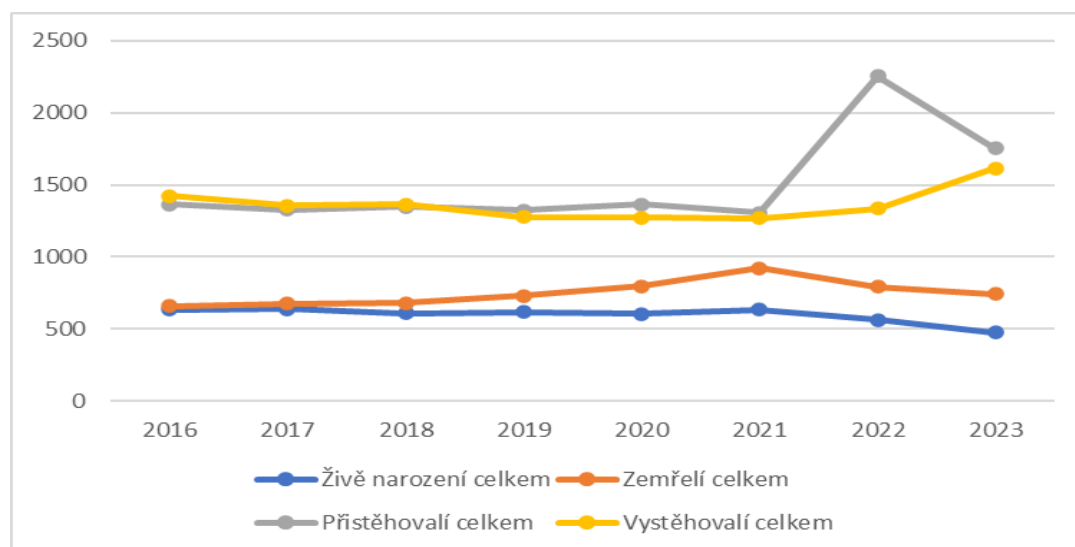
Celkový poměr počtu mužů a žen v území je mezi jednotlivými roky přibližně shodný, přičemž žen je stále více než mužů. Tento vývoj je v souladu s demografickým trendem vyspělých zemí, kde je větší zastoupení žen v populaci. U obou pohlaví je trend počtu obyvatel v území DSO klesající, s výjimkou roku 2022, kdy obyvatel v regionu přibýlo. Nejvyšší podíl žen (nad 52 %) v roce 2023 byl registrován v populacích obcí Těmice, Nechvalín, Karlín, Želetice a Moravský Písek. Naopak nejnižší podíly žen (pod 48 %) se vyskytovaly v populacích obcí Věteřov, Moravany, Kostelec a Strážovice.

Tab.: Přehled údajů za přirozený a mechanický pohyb obyvatel mezi roky 2016 – 2023

Rok	Subjekt	Počet obyvatel k 31.12. - celkem	Počet obyvatel k 31.12. - ženy	Živě narození celkem	Zemřelí celkem	Přistěhovalí celkem	Vystěhovalí celkem
2016	DSO	65 820	33 422	635	658	1 364	1 425
	JMK	1 178 812	601 089	13 193	11 738	11 416	9 082
	ČR	10 578 820	5 378 133	112 663	107 750	37 503	17 439
2017	DSO	65 752	33 380	637	676	1 326	1 355
	JMK	1 183 207	603 055	13 509	12 275	12 031	8 870
	ČR	10 610 055	5 390 264	114 405	111 443	45 957	17 684
2018	DSO	65 662	33 353	609	681	1 348	1 366
	JMK	1 187 667	605 151	13 594	12 542	12 649	9 241
	ČR	10 649 800	5 405 606	114 036	112 920	58 148	19 519
2019	DSO	65 598	33 295	618	731	1 324	1 275
	JMK	1 191 989	606 735	13 328	12 190	12 995	9 811
	ČR	10 693 939	5 421 943	112 231	112 362	65 571	21 301
2020	DSO	65 501	33 250	605	795	1 365	1 272
	JMK	1 195 327	607 865	12 859	14 015	13 232	8 738
	ČR	10 701 777	5 426 674	110 200	129 289	55 661	28 734
2021	DSO	64 543	32 658	634	922	1 306	1 268
	JMK	1 184 568	601 895	13 085	15 246	13 232	8 738
	ČR	10 516 707	5 332 932	111 793	139 891	-	-
2022	DSO	65 232	33 102	562	790	2 254	1 337
	JMK	1 217 200	620 801	12 078	13 344	61 883	27 985
	ČR	10 827 529	5 519 006	101 299	120 219	593 673	263 931
2023	DSO	65 104	33 014	475	741	1 753	1 615
	JMK	1 226 749	626 208	10 669	12 326	47 016	35 810
	ČR	10 900 555	5 557 945	91 149	112 795	429 891	335 219

Zdroj: Český statistický úřad

Graf: Přehled údajů za přirozený a mechanický pohyb obyvatel DSO Severovýchod mezi roky 2016 – 2023

Zdroj: ČSÚ

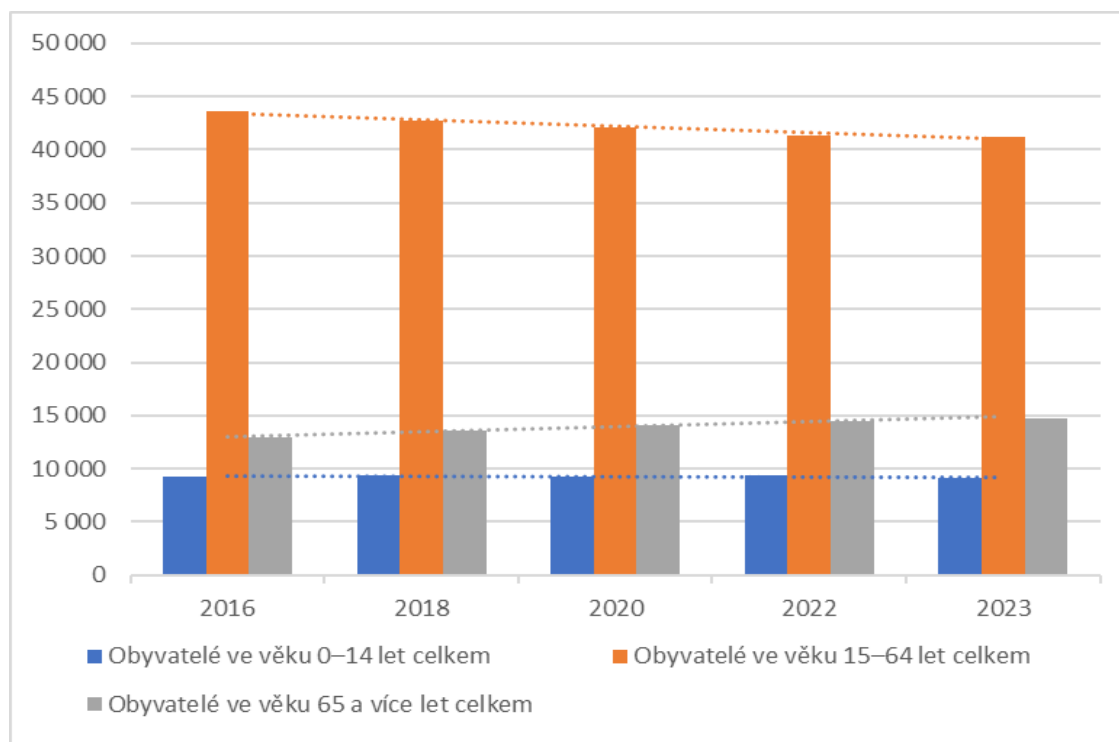
Trend mezi jednotlivými věkovými kategoriemi obyvatel žijících na území DSO se dlouhodobě liší. Počet obyvatel ve věku do čtrnácti let jen mírně kolísá kolem dlouhodobé průměrné hodnoty, avšak hodnota vykazující počet obyvatel v produktivním věku, tedy věku mezi patnáctým a šedesátým čtvrtým rokem dlouhodobě klesá. Což může vytvářet problémy převážně ekonomického rázu ve spojitosti s rostoucím počtem obyvatel ve věku nad šedesát pět let a prodlužující se délkou dožití v regionu, například vzhledem k nastavení současného systému důchodového zabezpečení a následně ekonomické soběstačnosti těchto obyvatel.

Tabulka: Obyvatelé podle věkových kategorií v regionu DSO – 2016 - 2023

Rok	Subjekt	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem
2016	DSO	9 306	43 625	12 889
	JMK	182 280	772 488	224 044
	ČR	1 647 275	6 942 623	1 988 922
2018	DSO	9 334	42 719	13 609
	JMK	189 153	764 698	233 816
	ČR	1 693 060	6 870 123	2 086 617
2020	DSO	9 298	42 045	14 158
	JMK	193 420	760 010	241 897
	ČR	1 719 741	6 823 714	2 158 322
2022	DSO	9 363	41 356	14 513
	JMK	200 404	769 154	247 642
	ČR	1 750 808	6 868 872	2 207 849
2023	DSO	9 166	41 256	14 682
	JMK	198 417	777 424	250 908
	ČR	1 727 758	6 935 475	2 237 322

Zdroj: Český statistický úřad

Graf: Obyvatelé podle věkových kategorií v regionu DSO – 2016 - 2023

Zdroj: ČSÚ

Index stáří

Z indexu stáří, vypočítaném jako počet obyvatel věku 65 a více na počet obyvatel ve věku 0 - 14 let, lze pozorovat stárnutí populace v regionu DSO během posledních 15 let a mění se poměr mezi těmito věkovými skupinami obyvatel. Údaje v tabulce pouze potvrzují dlouhodobý negativní trend demografického stárnutí populace regionu DSO Severovýchod.

Tabulka: Index stáří

Rok	Index stáří
2008	9
2011	16
2012	22
2016	39
2018	46
2020	52
2022	55

Zdroj: ČSÚ

3. Hospodářství

Ekonomická situace

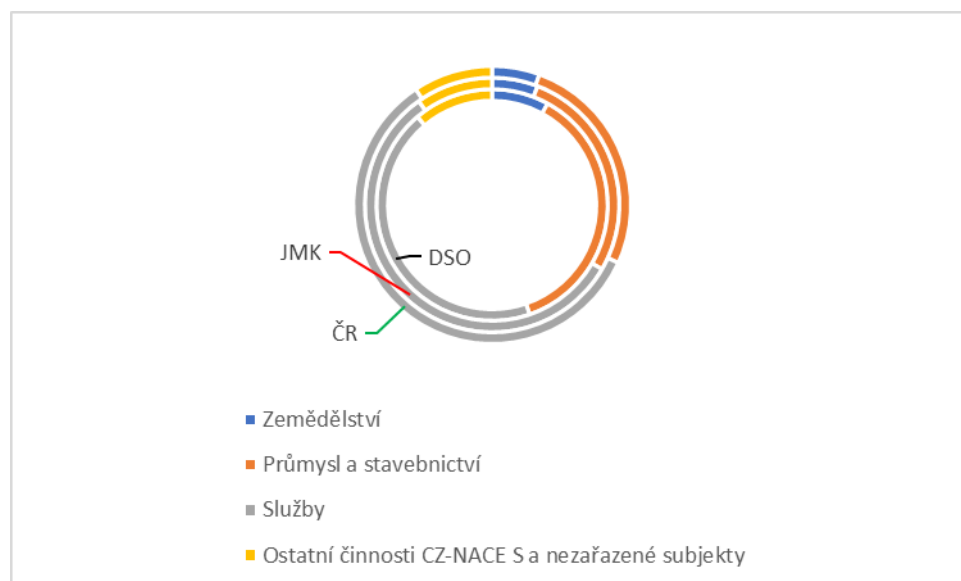
Na území regionu DSO dlouhodobě převažují organizace působící v sektoru služeb nad ostatními sektory, stejně jako ve vyšších územně správních celcích. Původně nejvíce rozšířené zemědělství je dnes menšinovým sektorem hospodářství. Na území se tak vyskytuje dostatek nevyužitých ploch pro podnikání, tzv. venkovských „brownfields“ nejen v místech bývalých zemědělských farem. Podle právní formy dle rozdělení ČSÚ je na území nejvíce živnostníků. Poměrově shodné rozložení odpovídá krajským i celorepublikovým datům. V oblasti převažují malé podniky do deseti zaměstnanců, velkých podniků je zde velmi málo. Podnikatelské záměry ovlivňuje také větší vzdálenost k nejbližší rychlostní silnici, což by se ale mohlo změnit napojením na dálnici D55 v Bzenci. Z tradičních řemesel v regionu jsou zastoupena řemesla jako keramici/čky, malířky kraslic, bednáři, houslaři, dále je zde několik kovářů, řezbářů a obuvníků. Zdrojem možného ekonomického a sociálního rozvoje v území jsou víno a vinařství. Problémovou oblastí je například návaznost školství na poptávku podnikatelského sektoru v území a neexistence dlouhodobé koncepce spolupráce obcí s podnikatelským sektorem. Region je také působištěm mnoha dobrovolných aktivit, které zde však nejsou dostatečně oceněny.

Tabulka: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti 2023

2023	Zemědělství CZ-NACE A	Průmysl a stavebnictví CZ-NACE B až F	Služby CZ-NACE G až R	Ostatní činnosti CZ- NACE S a nezařazené subjekty
DSO	669	3 087	3 700	939
JMK	11 155	52 869	108 835	18 749
ČR	92 551	438 773	982 219	154 932

Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Graf: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti 2023

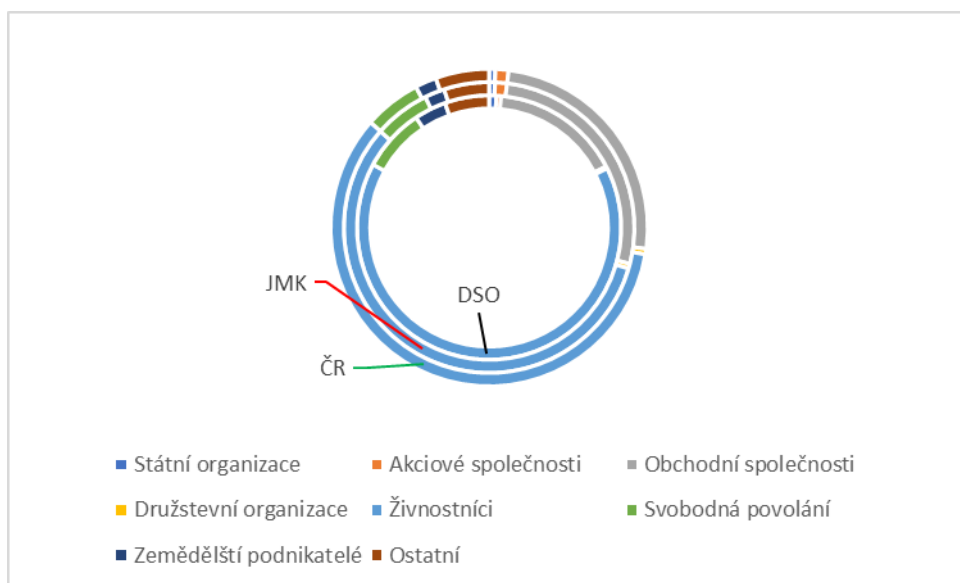
Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Tabulka: Subjekty podle právní formy 2023

	Státní organizace	Akciové společnosti	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělské podnikatelé	Ostatní
DSO	75	48	1 341	22	5 514	655	330	458
JMK	1 269	2 579	52 503	1 034	110 624	12 106	4 327	9 745
ČR	10 756	22 651	425 839	9 290	995 141	98 438	36 577	92 475

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Graf: Subjekty podle právní formy 2023

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Trh práce

Většina ekonomických aktivit je soustředěna do osy Kyjov - Bzenec podél hlavní silnice protínající tento region. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v mikroregionu je Nemocnice Kyjov, která je zároveň největším zaměstnavatelem okresu Hodonín. Významným zaměstnavatelem je také společnost Vetropack Moravia Glass, a.s. s tradiční výrobou především obalového skla.

Mezi významné podniky v regionu patří také např. Šroubárna Kyjov zastupující především strojírenství a mezinárodní firma Pelikan Hardcopy CZ s.r.o., J. P. Plast v Kyjově. Tradičními výrobními odvětvími jsou výroba stavebnin KM Beta a Delta Mlýny Kyjov, které zastupují průmysl potravinářský.

Nezaměstnanost na území DSO je dlouhodobě vyšší než ve vyšších územně správních celcích, což negativně ovlivňuje ekonomickou výkonnost území. Už od roku 1991 se například okres Hodonín, kam spadá i území DSO, řadí mezi čtvrtinu okresů České republiky s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. V roce 2023 se podíl nezaměstnaných osob dle ČSÚ pohyboval ve výši přibližně 4,8 procent z ekonomicky aktivního obyvatelstva, což je více, než celorepubliková hodnota podílu nezaměstnaných osob.

V regionu DSO je dle ČSÚ z roku 2023 větší podíl nezaměstnaných mužů než žen, přičemž při srovnání s krajskými i republikovými hodnotami je rozdíl také výraznější a poměrově dle pohlaví opačný. V

důsledku sezónních prací je však v určitých obdobích stav nezaměstnanosti mezi muži a ženami téměř vyrovnaný. Z tohoto důvodu záleží na období, kdy jsou statistická data nezaměstnanosti v regionu sbírána. Roste také nezaměstnanost mladých lidí, vedoucí k sociálním problémům.

Tabulka: Nezaměstnanost v regionu DSO Severovýchod v roce 2023

	Počet uchazečů - celkem	Počet uchazečů - OZP - celkem	Počet mladistvých uchazečů (do 19 let věku) - celkem	Počet uchazečů - evidence nad 24 měsíců - celkem	Podíl nezaměstnaných osob celkem	Podíl nezaměstnaných osob muži	Podíl nezaměstnaných osob ženy
DSO	2 376	394	17	537	4,81 %	4,87 %	4,75 %
JMK	35 247	4 994	391	6 789	4,37 %	4,08 %	4,66 %
ČR	271 985	36 678	4 854	43 302	3,73 %	3,43 %	4,04 %

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Podíl nezaměstnaných osob na území DSO se v posledních letech udržuje na konstantní hodnotě těsně pod hranicí 5 %.

Tabulka: Trend nezaměstnanosti v regionu DSO

DSO	Podíl nezaměstnaných osob v % celkem	Podíl nezaměstnaných osob v % muži	Podíl nezaměstnaných osob v % ženy
2015	8,10	8,60	7,60
2017	5,76	5,61	5,92
2019	4,66	4,55	4,80
2020	4,98	5,09	4,86
2021	5,02	4,90	5,17
2022	4,54	4,25	4,85
2023	4,81	4,87	4,75

Zdroj: ČSÚ

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Z celkového počtu 43 obcí regionu DSO Severovýchod jich je 25 (tj. 58 %) vybaveno obecní kanalizací zakončenou čistírnou odpadních vod. Celkem je v regionu 16 ČOV, některé jsou společné pro více obcí, jejich počet se navíc postupně zvyšuje. Mnoho obyvatel obcí je však stále bez čistírny, tj. musí svou denní produkci odpadních vod odstraňovat technicky méně dokonalým způsobem, který s sebou nese jisté riziko znečišťování povrchových i podzemních vod. Kanalizací sice disponují všechny obce, avšak v některých obcích kanalizace není dokončena na celém jejich území. Nejsou k dispozici ani potřebné údaje o tom, zda zejména obyvatelé rodinných i menších bytových domů v malých obcích nejsou vybaveni domovními mechanicko-biologickými nebo kořenovými čistírnami odpadních vod. Oproti tomu vybavenost obcí sledovaného souboru obecním vodovodem a plynofikací byla ke stejnému datu stoprocentní.

Tabulka: Technická infrastruktura

	vodovod	kanalizace	plynovod	napojení na ČOV	kabelová televize	internet	obecní rozhlas	sběrný dvůr
Počet obcí, které disponují technickou infrastrukturou	43	43	43	25	17	43	43	10

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření

Technická zařízení k přenosu informací – obecním rozhlasem a internetem jsou vybaveny všechny obce regionu DSO a jejich kvalita postupně stoupá. Optickou sítí disponuje zatím 5 obcí. Rozvody kabelové televize se nacházejí v 17 obcích regionu (40 %).

Prostřednictvím DSO Severovýchod funguje meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Obce společně založili odpadovou společnost EKOR, s.r.o., která je provozovatelem několika zařízení a služeb nejen pro nakládání s odpady, mezi které patří svoz odpadů, provoz skládky odpadů, provoz míst pro třídění odpadů, dotřídění odpadů na dotřídňovací lince na plasty a papír, provoz kompostáren, sběrných dvorů, poradenské služby, kontejnerové dopravy, zemních prací, zimní údržby a čištění komunikací. Na území DSO je také 10 sběrných dvorů.

Dopravní infrastruktura

Silniční síť území DSO tvoří převážně silnice III. třídy, které spojují velkou většinu malých obcí v území. Silnice II. třídy leží převážně mezi většími obcemi a městem Kyjov, jež tvoří přirozené regionální centrum. Mezi silnice II. třídy na území patří II/432 Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín, II/422 Velehrad – Kyjov – Podivín – Valtice, II/419 Čejč – Žarošice, II/426 Strážnice – Bzenec – Medlovice, II/431 Hodonín – Svatobořice-Mistřín, Ždánice – Bučovice – Vyškov. Silnice první třídy (I/54) leží pouze na trase Žarošice – Kyjov – Veselí nad Moravou, jež působí jako spojnice města Kyjova a Brna či Města Kyjova a Veselí nad Moravou, kam lidé často dojíždějí v regionu za prací.

Obrázek: Stav povrchu vozovek na území DSO

Zdroj: <https://www.susjmk.cz/>

Na území celého okresu Hodonín je 115 km silnic I. třídy a 435 km silnic nižších tříd. Kvalita silnic II. a III. třídy, stejně jako některých místních komunikací, je v mnoha případech velmi špatná, protože je z důvodu nedostatku finančních prostředků ve veřejných rozpočtech neudržitelným způsobem zanedbávána jejich údržba a modernizace. Zklidňující dopravní prvky se vyskytují převážně v úsecích velkého dopravního vytížení, přibývá úseků v obcích např. s úsekovým měřením rychlosti. V některých rizikových úsecích však stále chybí. V některých obcích se vyskytují problémy převážně s parkováním. Převážně v menších obcích občané parkují své automobily u krajnic hlavních silnic, z důsledku nedostatku veřejných parkovacích ploch, což s sebou přináší určitá rizika jejich ohrožení. Generel krajských silnic Jihomoravského kraje předpokládá na území regionu DSO následující stavby na silniční síti: obchvat Bzenec; obchvat Svatobořic-Mistřína; přeložku Žďanic či západní obchvat Kyjova. Na region bude napojena také dálniční síť. Na konci roku 2024 má být zprovozněn úsek dálnice D55 z města Bzenec ve směru na Kroměříž. Stavba úseku směrem na Břeclav by měla být zahájena v roce 2030.

Dopravní obslužnost

Hromadnou silniční dopravu osob zajišťuje v regionu DSO v rámci Integrovaného dopravního systému JMK několik autobusových dopravců. Spojení s obcemi v centrálním Kyjovsku, spojení s Brnem, a s Kroměříží zajišťuje ČSAD Kyjov, a. s. Ve směru z jihu na sever (Hodonín – Kyjov) provozuje několik linek ČSAD Hodonín, a. s., která také zabezpečuje základní dopravní obslužnost obcí v jižní části regionu. Hromadnou autobusovou dopravu zajišťují na některých linkách také společnosti ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s. a BDS-BUS, s.r.o..

I když je systém hromadné dopravy osob v regionu DSO relativně funkční, většina obyvatel využívá při cestách do zaměstnání, na nákupy i za nejrůznějšími druhy služeb individuální automobilovou dopravu. Státem i regiony nedostatečně podporovaná a financovaná hromadná doprava v současnosti není schopna nabízet veřejnosti dostatečně kvalitní a levné služby. Mimo jiné proto, že uživatelé silniční automobilové dopravy nehradí v plné výši přímé i vyvolané náklady spojené např. s poškozováním a opotřebováváním silničního tělesa, se znečišťováním životního prostředí, s

poškozováním zdravotního stavu obyvatelstva, s léčbou zraněných a s usmrcenými při dopravních nehodách, s ekonomickými ztrátami vyplývajícími z časových ztrát v dopravních zácpách, atd.

Podle měření intenzity dopravy se na území DSO vyskytují na silnicích I. a II. třídy v převažující míře úseky s intenzitou dopravy mezi 3000 – 7000 vozidly v měřeném období dvaceti čtyř hodin. Nejvíce zatížen je úsek silnice první třídy mezi Kyjovem a Moravským Pískem.

Většina obcí regionu DSO nemá zpracován podrobný pasport místních komunikací, takže jejich odpovědní zástupci nemají přesný přehled rozsahu sítě místních komunikací ve správě obce ani o reálných nákladech na údržbu a modernizaci této dopravní infrastruktury. Pokud obce mají tyto dokumenty zpracovány, nemají je vystavené na svých internetových stránkách a jejich obyvatelům je tak odepřen dálkový přístup k těmto materiálům. Tento stav ovšem změní Zákon č. 88/2023 Sb. a zavedení Digitální technické mapy (DTM), který ukládá obcím povinnost aktualizace dat o vlastních sítích technické infrastruktury a jejich poskytování v jednotném výměnném formátu DTM kraji.

Na území je podle mapového portálu IDS JMK celkem 150 autobusových zastávek. Nejvíce z nich je ve městech Kyjov, Veselí nad Moravou a Bzenec, dále ve Žďánicích a obcích Svatobořice-Mistřín, Žarošice a Hovorany. Zastávky obsahují často jen základní vybavení, jako je označník, lavička a odpadkový koš. Přístřešky zastávek jsou často poničené v důsledku vandalizmu.

Tabulka: Počet autobusových zastávek v obcích

Obec	Počet autobusových zastávek v obci	Obec	Počet autobusových zastávek v obci	Obec	Počet autobusových zastávek v obci
Archlebov	1	Labuty	1	Šardice	4
Bukovany	2	Lovčice	3	Těmice	3
Bzenec	9	Moravany	2	Uhřice	3
Čejč	2	Moravský Písek	5	Veselí nad Moravou	12
Čeložnice	2	Násedlovice	4	Věteřov	1
Dambořice	4	Nechvalín	2	Vlkoš	5
Domanín	3	Nenkovice	3	Vracov	5
Dražůvky	2	Ostrovánky	1	Vřesovice	2
Hovorany	6	Skalka	2	Žádovice	1
Hýsly	2	Skoronice	1	Žarošice	7
Ježov	3	Sobůlky	2	Žďánice	7
Karlín	2	Stavěšice	1	Želetice	2
Kelčany	3	Strážovice	1	Žeravice	2
Kostelec	3	Svatobořice-Mistřín	7		
Kyjov	28	Syrovín	1	celkem	149

Zdroj: IDS JMK - <https://mapa.idsjmk.cz/>

Železniční síť na území DSO spojuje regionální centra. Tvoří ji převážně železniční trasa nadregionálního významu, tzv. severojižní trasa I. Koridoru, spojující oblasti na trase Děčín – Brno – Břeclav – Rakousko a železniční trasa regionálního významu na trase Brno – Veselí nad Moravou.

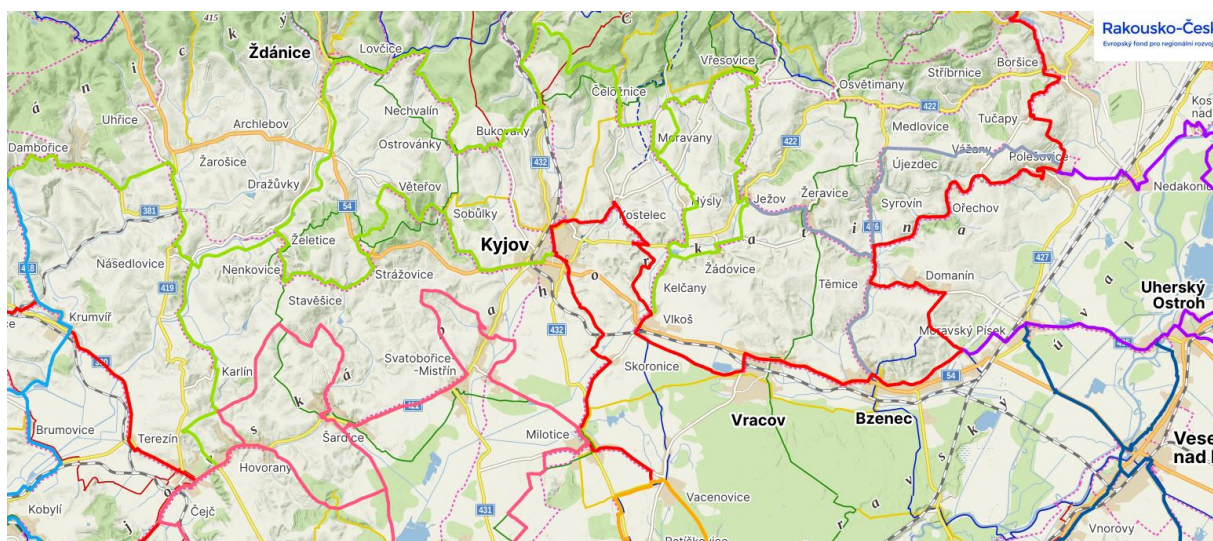
V kyjovské stanici zastavují spěšné vlaky a denně odjíždí do Brna 20 přímých spojů. Místní část Bohuslavice má vlastní železniční stanici s názvem Bohuslavice u Kyjova a v jižní části města u šroubáren je železniční zastávka. Mezi Kyjovem a Mutěnicemi byla od 2. června 1900 provozována

U silnice mezi Kyjovem a Miloticemi bylo v roce 1951 vybudováno letiště provozované občanským sdružením Aeroklub Kyjov. Toto letiště však slouží pouze ke sportovním a rekreačním účelům. Nejbližší letecká doprava se nachází v městě Brně vzdáleném přibližně šedesát kilometrů od regionálního centra Kyjov.

Infrastruktura cyklistické dopravy je na Kyjovsku poměrně hustá. V regionu jsou vyznačeny cyklotrasy Klubu českých turistů a Moravské vinařské stezky. Na některou z cyklotras je napojena každá obec regionu, cyklisté tak mohou najít tu nevhodnější trasu, podle svých zájmů a podle náročnosti stezky. Cyklotrasy Klubu českých turistů jsou dálkové i místní. Vedou převážně lesními komplexy Chřibů a Ždánickým lesem.

19

Obrázek: Mapa Moravských vinařských stezek

Zdroj: <https://www.vinarske.stezky.cz/mapa-stezek.aspx>

V roce 2014 provedlo město Kyjov výstavbu cyklostezky, která podél železniční trati propojila místní části Nětčice a Bohuslavice. V dalších letech její výstavba pokračovala severně údolím Kyjovky přes Haluzice (rekreační oblast u Jestřabic) a Nemotice do Mouchnic v délce necelých 10 km. Pro cyklisty tak vzniklo spojení z města do Chřibů a na četné lesní asfaltové cesty ve Ždánickém lese.

Další místní cyklostezky vznikají mezi jednotlivými obcemi, jako např. mezi Šardicemi a Hovorany.

V současnosti je stále většina cyklotras vedena po silnicích III. třídy a nezpevněných cestách. Kvalitnější infrastruktura pro cyklisty v podobě upravených a dopravně značených komunikací, cyklostezek, by výrazným způsobem usnadnila průběh nemotorové dopravy a umožnila bezpečnější cestování. Hustá síť cyklotras i gastronomické, ubytovací a další služby jsou součástí většího souboru realizovaných opatření na podporu šetrnějších forem turistického ruchu.

Infrastruktura pro pěší dopravu a turistiku je v urbanizovaných územích reprezentována chodníky pro pěší, které nejsou ve všech obcích v optimálním stavu, a ve volné krajině turistickými trasami, z nichž některé jsou kvalitně značeny Klubem českých turistů. Závažnou překážkou pro využívání krajiny k pěší turistice i ke krátkodobé relaxaci je její výrazně omezená prostupnost v důsledku velkoplošného obhospodařování zemědělských pozemků spojeného se zrušením původních polních cest. Tato situace také znemožňuje pohyb obyvatel mezi jednotlivými obcemi mimo hlavní dopravní tahy.

5. Vybavenost

Školství a vzdělávání

V území regionu DSO Severovýchod se nachází 45 zařízení mateřských škol (v 32 obcích) a 31 zařízení základních škol (ve 27 obcích). Centrem vzdělávání je město Kyjov, kde se nachází 9 z celkového počtu organizací základního a mateřského typu, z toho dvě speciální ZŠ a MŠ, které se zaměřují na děti se zdravotním postižením. Další ZŠ pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v obci Vřesovice a ve Veselí nad Moravou. Středoškolské vzdělání v území poskytuje gymnázium a 2 střední školy v Kyjově a 1 střední škola v městě Bzenci a 1 ve Veselí nad Moravou. Všechna středoškolská zařízení jsou příspěvkovými organizacemi JMK. Základní umělecké školy jsou situovány do měst – Kyjov, Vracov, Bzenec, Ždánice a Veselí nad Moravou. Soukromé školské zařízení je v území jediné.

Tabulka: Školství

	Mateřská škola	ZŠ 1-5	ZŠ 1-9	ZUŠ	SŠ	Speciální škola
Počet zařízení	45	13	18	5	5	3
Počet obcí, v nichž je zařízení	32	12	15	5	4	2

Zdroj: vlastní šetření

Vzhledem k současnému demografickému vývoji mají především MŠ problém s kapacitami svých zařízení. Velký rozdíl lze pozorovat v průměrném počtu žáků na třídu mezi venkovskými a městskými školami. U těch městských se údaje pohybují kolem 20 dětí na třídu a více, u venkovských je průměr mnohem nižší. Jsou zde však i obce, které mají kapacity škol naplněny a pro spoustu dětí chybí místa. Z toho důvodu vznikají ve školách např. přípravné třídy. Současný demografický vývoj nebude mít dle predikcí dlouhého trvání a počty dětí se budou snižovat. Z toho důvodu obce volí místo staveb nových školek či přístaveb současných budov raději jiné varianty řešení, jako je např. podpora již zmíněných přípravných tříd. V poslední době se také zakládá spousta dětských skupin, které přijímají především děti ve věku 1 – 3 let. Tyto skupiny jsou podporovány od státu a mnohdy i od obcí samotných jako varianta řešení nedostatku míst ve školkách.

Na zachování venkovských škol mají obce velký zájem. Z toho důvodu v případě potřeby dofinancovávají rozpočet školy např. úvazek psychologa, či zajištění družiny. V poslední letech čerpaly nemalé finanční prostředky z dotací zaměřených na rekonstrukce budovy školy.

Všechny obce regionu Kyjovsko jsou prostřednictvím svých škol zapojeny do projektu MAP, který se zaměřuje na rozvoj regionálního školství. Během let 2016 – 2024 se podařilo nastartovat spoustu společných aktivit, podpořit digitální kompetence dětí i učitelů a v konečném důsledku pomoci školám s přípravou na velkou úpravu Rámcových vzdělávacích programů.

Sociální péče

Sociální zařízení jsou v regionu rozmístěny jen v několika obcích. Centrem sociálních služeb regionu DSO je město Kyjov, v němž se nachází většina těchto institucí. Nejvíce je v regionu domů s pečovatelskou službou. Ostatní instituce z oblasti sociální se nevyskytují již v tak velkém počtu. Od roku 2007 probíhá na území obce s rozšířenou působností Kyjov komunitní plánování sociálních služeb. Udržitelnost procesu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) je zajištěna nejen politickou podporou města Kyjova, ale také stabilní organizační strukturou KPSS. Jsou vytvořeny 3 pracovní skupiny – I. Osoby a rodiny ohrožené, rizikové, v problémech a krizi, II. Senioři a osoby se zdravotním postižením, III. Osoby s duševním onemocněním a mentálním postižením a Koordinační – řídicí skupina (pověřená Radou města Kyjova), které se na koordinaci a rozvoji sociálních služeb podílejí.

Od roku 2014 se na spolufinancování sítě sociálních služeb podílí i spádové obce ORP Kyjov. V regionu jsou poskytovány a zabezpečeny služby všech forem (terénní, ambulantní i pobytové) cílovým skupinám napříč celým spektrem.

Velkou mírou je v Kyjově zastoupena skupina obyvatel seniorského věku, avšak kapacita pobytových zařízení pro seniory je zcela nedostačující. Pobytové služby pro seniory zajišťují pouze dva poskytovatelé sociálních služeb: Centrum služeb pro seniory (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a pobytová odlehčovací služba) a Charita Kyjov (domov pro seniory). Nemocnice Kyjov, p. o. poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče § 52, tzv. sociální lůžka.

Registrované pobytové služby jsou doplňovány zejména terénními službami, které zajišťuje hned několik poskytovatelů sociálních služeb – Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova (kromě pečovatelské služby provozuje i službu osobní asistence), Charita Kyjov, Město Vracov, Město Bzenec a Oblastní charita Hodonín, pečovatelská služba Ždánice.

V ambulantní formě je v ORP Kyjov zajištěn i Denní stacionář pro seniory, slouží i pro osoby se zdravotním postižením. Jeho kapacita však není dostačující s ohledem na materiálně technické zázemí, kdy prostory služby neodpovídají potřebám stále zhoršujících se uživatelů. Ti vyžadují větší objem péče, ale užívají různých kompenzačních pomůcek, jež není kam umístit. Denní stacionář Centra sociálních služeb Kyjov doplňuje Stacionář Vlaštovka v Hodoníně, který je však limitován věkem (36 let a není určen seniorům). Do tohoto zařízení je zajištěn občanům z ORP Kyjov svoz tam i zpět.

Od roku 2025 do sítě vstupuje i terénní odlehčovací služba Global Partner péče, která v současné době doplňuje nabídku zaměřenou na odlehčení rodině a pečujícím.

Sociální služby pro seniory doplňují i zdravotní ošetrovatelské služby v terénu. Na území ORP Kyjov zajišťují ošetrovatelská péče Charity Kyjov, Homedica o.p.s. z Hodonína a PAHOP Uherské Hradiště. Všechny tyto služby nabízí i mobilní hospicovou péči, pro niž mají zajištěn erudovaný a profesionální tým.

Výše uvedené terénní služby kromě seniorů pomáhají i osobám se zdravotním postižením. Mimoto se v ORP Kyjov nachází také Domov Horizont, což je pobytová služba určená pro osoby s mentálním postižením a kombinovaným postižením. Nabízí domov pro osoby se zdravotním postižením i chráněné bydlení.

V ORP Kyjov působí zejména v oblasti aktivizací a poradenství také Sjedená organizace pro nevidomé a slabozraké, Roska Kyjov či Svaz zdravotně postižených (který kromě aktivizace svých členů provozuje i půjčovnu kompenzačních pomůcek, podobně jako CSS Kyjov a Charita Kyjov). Pro osoby se sluchovým postižením jsou určeny služby Centra pro sluchově postižené Hodonínsko – tlumočnická služba a sociální rehabilitace.

Dále v ORP Kyjov působí návazné služby: např. Educante – zejména pomoc a poradenství pro pečující osoby, ale i další doplňkové aktivity (např. psychologické poradenství, odlehčení rodinám – vždy v závislosti na aktuálním projektu).

Zejména v posledních letech se ukazuje nutnost zajišťovat pracovní nabídky osobám se zdravotním postižením, mentálním postižením a duševním onemocněním a díky dvěma sociálním podnikům se to i převážně daří. Jde o pobočku Atelieru Impala, která sídlí v Kyjově a pobočku H-soul Invest, který se přestěhoval z Bzence do Moravského Písku. Tyto dva podniky zaměstnávají celou řadu osob z chráněného bydlení, denních stacionářů, sociálních rehabilitací či sociálně terapeutických dílen.

Co se týká dalších cílových skupin, tak pro jedince či rodiny ohrožené sociálním vyloučením, v problémech a v krizi je v ORP zajištěna celá další řada sociálních služeb.

Tabulka: Návrh minimální sítě sociálních služeb v ORP Kyjov pro rok 2024

Služby odborného sociálního poradenství			
ORP	Poskytovatel	Sociální služba	Cílová skupina
Kyjov	Charita Kyjov	Občanská poradna	osoby v krizi
Kyjov	Krok Kyjov, z. ú.	Odborné sociální poradenství	děti a mládež 6- 26 let ohrožené spol. nežádoucími jevy rodiny s dítětem/děťmi osoby v krizi osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby, které vedou rizikový zp. života nebo jsou jím ohroženy
Služby sociální péče			
ORP	Poskytovatel	Sociální služba	Cílová skupina
Hodonín Kyjov	Centrum pro rodinu a sociální péči Hodonín	Vlaštovka - dětský rehabilitační stacionář	os. s poruchou autist. spektra os. s mentálním postižením os. s tělesným postižením os. s kombinovaným postižením
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova	Denní stacionář	osoby se zdravotním postižením senioři
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Sociálně-psychiatrické centrum - Fénix, o.p.s.	Denní stacionář pro duševně nemocné Fénix, o.p.s.	osoby s chronickým duševním onemocněním
Kyjov	Centrum služeb pro seniory Kyjov, příspěvková organizace	Domov pro seniory	senioři
Kyjov	Centrum služeb pro seniory Kyjov, příspěvková	Domovy se zvláštním režimem	senioři s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí

	organizace		
Kyjov	Centrum služeb pro seniory Kyjov, příspěvková organizace	Odlehčovací služby	senioři senioři s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí
Kyjov	Domov Horizont, příspěvk. organizace	Domov pro os. se zdrav. postižením	osoby s komb. postižením osoby s mentálním postižením
Kyjov	Domov Horizont, příspěvk. organizace	Chráněné bydlení	osoby s komb. postižením osoby s mentálním postižením
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova	Osobní asistence	osoby se zdravotním postižením senioři
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova	Pečovatelská služba	osoby se zdravotním postižením senioři
Kyjov Hodonín	Diecézní charita Brno	Charitní pečovatelská služba Šardice	rodiny s dítětem/děťmi osoby se zdravotním postižením senioři
Kyjov	Diecézní charita Brno	Charitní pečovatelská služba Ždánice	rodiny s dítětem/děťmi os. se zdravotním postižením senioři
Kyjov	Charita Kyjov	Charitní dům pokojného stáří Čeložnice	senioři
Kyjov	Charita Kyjov	Charitní pečovatelská služba Kyjov	osoby s tělesným postižením senioři
Kyjov	Charita Kyjov	Charitní pečovatelská služba Svatobořice-Mistřín	osoby s tělesným postižením senioři
Kyjov	Město Bzenec	Pečovatelská služba Bzenec	rodiny s dítětem/děťmi senioři
Kyjov	Město Vracov	Pečovatelská služba Vracov	osoby s chron. onemocněním osoby se zdravotním postižením senioři
Služby sociální prevence			
ORP	Poskytovatel	Sociální služba	Cílová skupina
Hodonín Kyjov Veselí nad Moravou	Sociálně-psychiatrické centrum - Fénix, o.p.s.	Sociální rehabilitace	osoby s chron. duš. onemocněním
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s.	Sociální rehabilitace	osoby se sluchovým postižením
Hodonín Kyjov	Centrum pro sluchově postižené	Tlumočnické služby	osoby s těžkým sluchovým postižením

Veselí nad Mor.	Hodonínsko, o.p.s.		
Kyjev	Krok Kyjev, z. ú.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	děti a mládež od 6 do 26 let ohrožené spol.nežádoucími jevy osoby v krizi osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou jím ohroženy rodiny s dítětem/děti
Kyjev	Centrum sociálních služeb Kyjev, příspěvková organizace města Kyjeva	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	rodiny s dítětem/děti
Kyjev	Centrum sociálních služeb Kyjev, příspěvková organizace města Kyjeva	Azylové domy	děti, mládež a rodiny/osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi
Hodonín Kyjev Veselí nad Mor.	Diecézní charita Brno	Nízkoprahové denní centrum Hodonín	osoby bez přístřeší
Hodonín Kyjev Veselí nad Mor.	Diecézní charita Brno	Noclehárna Hodonín	osoby bez přístřeší osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou jím ohroženy
Kyjev Veselí nad Mor.	Charita Kyjev	Kontaktní centrum	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
Kyjev	Charita Kyjev	Nízkoprahový klub Bárka	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy
Hodonín Kyjev Veselí nad Mor.	Charita Strážnice	Kotva, sociálně terap. dílny /výchovně nepedag. činnost	Osoby s chronickým duševním onemocněním
JMK	DOTYK II, o.p.s.	Raná péče	osoby s poruchou autistického spektra (0-7 let)
JMK	Slezská diakonie	Poradna rané péče DOREA	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením rodiny s dítětem/děti (0-7 let)
JMK	Společnost pro ranou péči, pobočka Brno	Raná péče	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zrakovým postižením (0-7 let)

Zdroj: Minimální síť sociálních služeb v ORP Kyjev pro rok 2024

Obce vnímají jako největší potřebu budovat kapacity pro důstojné prožívání stáří v přirozeném prostředí tzv. denní stacionáře pro seniory, či nutnost řešit situaci dostupnosti bydlení. Vystává potřeba podpořit žití v přirozeném prostředí s rodinou, ale také zachovat určitou důstojnost stáří v pobytových zařízeních. Hlavně co se týká bezplatných služeb pro osoby, které si placené služby nemohou z finančních důvodů dovolit. Zcela chybí například denní centrum pro bezdomovce, které mohou klienti využívat v Hodoníně. Kvůli absenci finančních prostředků si však cestování do této služby nemohou dovolit.

Komerční služby a ostatní základní služby obyvatelům

U většiny obcí jejich vybavenost koresponduje s počtem obyvatel obce. Nejvíce se trendu vymyká obec Uhřetice, která vykazuje výrazně větší vybavenost, než je u obcí se podobným počtem obyvatel a obec Nenkovice, která má s ohledem na obce s podobným počtem obyvatel nižší vybavenost komerčními službami.

Ze základních služeb obyvatelům je v regionu DSO nejvíce obchodů s potravinami, pohostinství s kuchyní či stavebnictví. Naopak velmi málo je opraven a vyroben obuvi, služben policie, rychlých občerstvení či mateřských a rodinných center. Z informací o vybavenosti základními službami pro obyvatele v regionu DSO je zřejmé, že region poskytuje poměrně široké spektrum služeb, avšak většina z nich se nachází přímo v obcích, jež tvoří přirozená centra služeb nebo v jejich blízkosti. Lidé proto za některými službami do těchto center musejí dojíždět. Některé typy služeb jsou však zastoupeny v malé míře, či chybí úplně. V regionu je také nedostatečná síť služeb pro cestovní ruch a velmi nízká je i kvalita těchto služeb. Zejména v menších obcích, kde chybí tyto služby úplně.

Tabulka: Kategorie obcí podle vybavenosti

Kategorie obcí podle vybavenosti	Počet obcí v kategorii
obec bez základní vybavenosti	16
obec se základní vybaveností	16
obec s vyšší vybaveností	11

Zdroj: vlastní šetření

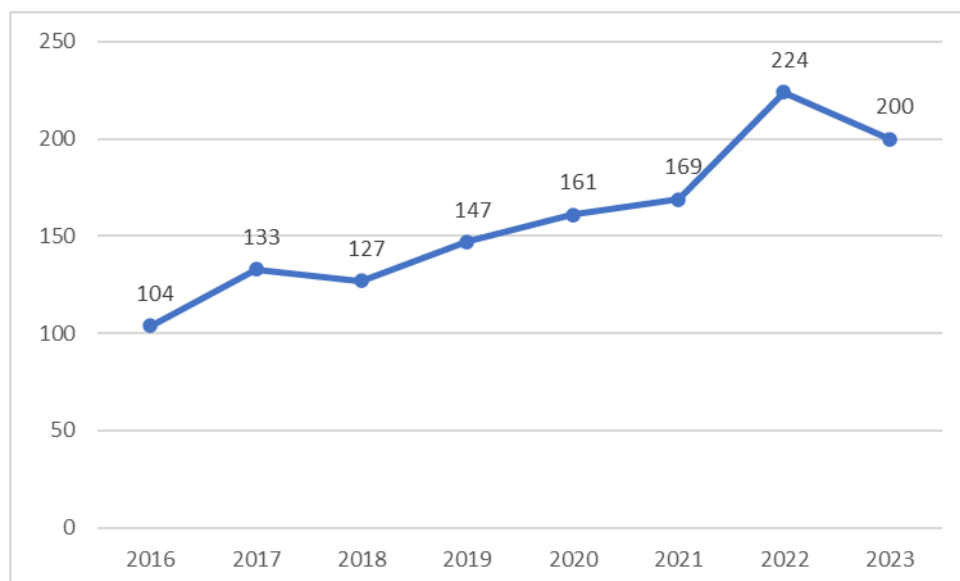
Bydlení

Většina sídel na území regionu DSO Severovýchod byla založena v nižších polohách nebo na úpatí hřbetů. Zástavba vytvářela náves nebo probíhala ve dvou řadách podél cesty či vodního toku. Tyto historické části dnes tvoří centra obcí. Zástavba původně venkovská byla ve 20. století doplňována rodinnými domy městského charakteru buď samostatně stojícími, nebo koncipovanými jako dvojdomky s charakteristickou úzkou parcelou. V současnosti probíhá v území často výstavba vilového typu s poměrně velkými objekty na malých pozemcích. Urbanistická struktura center městských sídel odpovídá analogicky sídlům venkovským, domy v centrální části jsou přestavovány na vícepodlažní, částečně jsou využívány pro občanskou vybavenost a získávají městský charakter, pozdější zástavba je tvořena volně stojícími bytovými domy vytvářejícími sídlištní komplexy.

V území regionu bylo mezi léty 2016 – 2023 dokončeno celkem 1265 bytů s rostoucím trendem přírůstku nově postavených bytů mezi jednotlivými roky. Byty byly za sledované období stavěny ve všech obcích, avšak s různou intenzitou. Nejvíce bytů bylo postaveno ve spádových městech Kyjov (137) a Veselí nad Moravou (184), následovaných obcemi Bzenec (90) a Dambořice (84). V posledních

3 letech táhnou rostoucí výstavbu především Ždánice a Žarošice. Naopak nejméně bytů bylo postaveno v obcích Karlín (1), Kelčany a Labuty (3).

Graf: Vývoj počtu dokončených bytů v DSO Severovýchod od roku 2016

Zdroj: ČSÚ

V území se vyskytují také rezidenční brownfields a neobydlené domy. Největší poměr neobydlených domů se podle Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo v roce 2021, nachází na katastrálním území obcí Vřesovice, Stavěšice a Labuty. Nejméně neobydlených domů je naopak v obcích Hovorany a Svatobořice-Mistřín. Obce, na jejichž administrativním území se nacházejí nevyužívané, zdevastované objekty, mají v příštích letech možnost preferovat revitalizaci a nové využití těchto budov před novou zástavbou volných ploch. K tomu motivuje také aktuální státní podpora.

Kultura, sport a volnočasové aktivity

Základní občanské vybavení obcí v regionu DSO je na průměrné úrovni. Rozložení, ale i věková a vzdělanostní struktura obyvatel zásadně limituje přítomnost a rozvoj služeb i jejich nerovnoměrnou distribuci. Vybavenost obcí jednotlivými službami pro rozvoj občanského života ve většině případů tak odráží počet obyvatel v obci. Nejlépe vybavené vzhledem k vyžití v obci je město Kyjov, jež je současně obcí s největším počtem obyvatel a tvoří přirozené centrum regionu. To platí také pro město Veselí nad Moravou. Nejméně vybavenou vzhledem k vyžití v obci je obec Skalka, která je také obcí s nejmenším počtem obyvatel.

Téměř ve všech obcích DSO se nachází knihovny nebo jejich pobočky. Dvě kina (stálé a letní) nalezneme v Kyjově, další ve městech Veselí nad Moravou, Vracov a Bzenec. Téměř každá obec vlastní své kulturní zařízení, ať už tzv. „Kulturák, Dělnický dům, Orlovnu“ nebo další. V obcích regionu jsou stále silně zakořeněny lidové zvyky a obyčeje spjaté s církevním kalendářním rokem. Mezi tradiční zvyky patří například Masopust, velikonoční zvyky, hody či vinobraní.

Muzea a galerie jsou spíše soustředěna do města Kyjova a dalších měst správního obvodu. Celkově je v regionu 16 muzeí a expozic.

Obce v regionu DSO nabízí také velké množství volnočasového a sportovního vyžití. Nejvíce spolků a zájmových sdružení se nachází v obcích Kyjov, Bzenec, Svatobořice-Mistřín a Vracov. Nejméně zájmových sdružení a spolků je v obcích Labuty, Karlín a Dražůvky. V rozčlenění spolků a zájmových sdružení na území převažují organizace zaměřené na sport, kulturu či rodinu.

Koupaliště je v území 8, z toho jeden biotop v obci Bohuslavice u Kyjova. Fotbalových hřišť a tělocvičen je pro potřeby obyvatelstva dostatek. Města a některé větší obce disponují i stadiony či víceúčelovým sportovním areálem. Naopak víceúčelových hřišť již tolik není a některá hřiště se nacházejí před obdobím nutné rekonstrukce.

Tabulka: Volnočasové aktivity v regionu DSO

	Hřiště fotbalové	víceúčelové hřiště	tenisové kurty	koupaliště	bazén	střelnice	kluziště	dětské hřiště	bowling	workoutové hřiště
Počet zařízení	41	44	12	8	2	5	1	145	4	35
Počet obcí, v nichž volnočasový prostor je	40	25	9	7	2	5	1	41	4	25

Zdroj: vlastní šetření

Obce se ve svých činnostech zaměřují na skupiny seniorů, rodiny s dětmi a děti a mládež. Téměř v každé obci jsou zařízení jako dětská hřiště, sportoviště, v posledních letech se rozšířila workoutová hřiště, která se již nacházejí ve více než polovině obcí DSO. Ve většině obcí se v průběhu roku pořádají akce pro děti i pro seniory. Na ostatní skupiny občanů se aktivity obcí zaměřují pouze okrajově. Tato situace je v jednotlivých obcích odlišná v návaznosti na zastoupení těchto skupin a na přístupu vedení obcí.

Důležitou komunitní roli v obcích sehrávají typické spolky jako dobrovolní hasiči, myslivci, folklórní a pěvecké soubory vyskytující se ve většině obcí.

Cestovní ruch

V oblasti cestovního ruchu má území DSO Severovýchod stále velký potenciál. Má dobré podmínky pro cykloturistiku, pěší turistiku, návštěvníci se mohou vydat za folklórem nebo objevovat kvality místních vín např. v některém z mnoha zdejších sklípků. Poklidná krajina s mozaikou polí, sadů a vinogradů, zalesněné vrchovinné podhůří Chřibů či písčité Moravská Sahara pokrytá borovým lesem, teplé a slunné místní klima. To vše území nabízí.

Milovníky živé přírody potěší velké množství druhů vzácných a chráněných rostlin v mnoha lokalitách. Totéž platí o živočiších, jde-li o obratlovce či hmyz. V počtu druhů motýlů patří region k nejbohatším u nás.

Jak dokazují zdejší bohaté archeologické nálezy, oblast Kyjovska byla osídlována již od pravěku. Můžeme navštívit místa z doby Velkomoravské říše i místa působení věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. Z pozdějších dob se zachovaly křesťanské památky – zejména kostely v několika stavebních slozích. V každé z obcí regionu se nachází několik sakrálních staveb – kostel, kaple, kříž, boží muka, sochy, pomníky atd. Tyto stavby se jednotlivé obce snaží průběžně udržovat a obnovovat. Pro místní obyvatele mají velký význam.

Vnímavého návštěvníka musí uchvátit krása a atmosféra lidových zvyků, typická pro Slovácko. Vyznačuje se tradicí krásných krojů, zpěvů, tanců, lidovým výtvarnictvím a uměleckými řemesly. Uplatňuje se hlavně ve střežených a dodržovaných církevních i lidových slavnostech po celý rok.

Region nežije pouze prací a folklorem, oblibě a péči se těší také mnohé moderní sporty. Samozřejmostí je turistika – na kole, či pěšky. K ní slouží pestrá paleta značených tras a naučných stezek. Návštěvníci mohou využít služby 7 infocenter. V regionu se nachází 13 naučných stezek, které zvyšují nabídku turistického ruchu.

Tabulka: Naučné stezky v regionu DSO

Název stezky	Počáteční bod stezky
Naučná stezka Kyjov - Bohuslavice	Kyjov, park
Naučná stezka Po hranici	Moravany, Kameňácká myslivna
Naučná stezka Syslíkovo království	Sobůlky, parkoviště u hřbitova
Věteřovská naučná stezka	Věteřov
Naučná stezka Motýlí ráj	Ždánice - Městečko, u městského úřadu
Naučná stezka Ždánickým lesem	Ždánice, u Městského úřadu
Naučná stezka Váté písky	Bechtelův pomník- silnice Bzenec Přívoz-Bzenec
Naučná stezka Po zapomenutých stezkách	Veselí nad Moravou, parkoviště u zámeckého parku
Naučná stezka Hrnčířské louky	Veselí nad Moravou
Včelařská naučná stezka Bohuslavice	Kyjov-Bohuslavice - u základní školy
Naučná stezka – Cesta přes potok a do lesíka tajemství ukrývá	Čeložnice, chatová oblast
Naučná stezka Starák Zámeckého vinařství	Bzenec - u kaple sv. Floriána
Cesta krajinou mikroregionu Podchřibí	Kelčany u dřevěného kříže u lesa Chrát

Koupání nabízejí moderní koupaliště i kryté bazény. Zbrusu nový areál je např. k dispozici v Kyjově, nabízí tři moderní bazény. Zde je přehled míst ke koupání, nacházejí se v 9 obcích či městech DSO:

- Aquavparku Kyjov
- Biotop Bohuslavice
- Koupaliště Vracov
- Koupaliště Těmice
- Krytý bazén - ZŠ a MŠ Bzenec
- Městské koupaliště Veselí nad Moravou
- Městské koupaliště Ždánice
- Aquapark Uhřice
- Koupaliště Moravský Písek

Příznivci historie mohou v regionu navštívit 17 různých muzeí a expozic v 16 obcích:

Obec	Název zařízení
Vracov	Venkovské muzeum Vracov
Žarošice	Muzeum obce Žarošice
Žeravice	Památník J.A. Komenského
Věteřov	Věteřovské muzeum
Šardice	Šardická rezidence
Skoronice	Obecní muzeum Skoronice
Ždánice	Vrbasovo muzeum

Želetice	Muzeum obce Želetice
Stavěšice	Muzeum Stavěšice
Hovorany	Muzeum Hovorany
Svatobořice-Mistřín	Památník a muzeum internačního tábora Svatoobořice
Kyjov	Vlastivědné muzeum Kyjov
Vřesovice	Muzeum Vřesovice - památník Oldřicha Pechala
Vlkoš	Military Muzeum
Veselí nad Moravou	Městské muzeum Veselí nad Moravou
Veselí nad Moravou	Stálá expozice malířů Slovácka
Karlín	Muzeum obce Karlín

Dle údaje ČSÚ je v regionu DSO Severovýchod 50 hromadných ubytovacích zařízení. Ty se nacházejí v 19 obcích či městech regionu.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Využití území („land-use“) v regionu DSO Severovýchod ve smyslu biofyzikálním i socioekonomickém je charakteristické pro soubor obcí a menších měst ležících v krajině teplého klimatu, která byla v některých svých částech osídlena nepřetržitě již od doby paleolitu (Bzenec, Kyjov), resp. neolitu (Lovčice, Žádovice, Žarošice, Ždánice), přes vrcholný středověk až do současnosti a v průběhu tohoto dlouhého období byla zcela pozměněna antropogenními aktivitami. Kyjovská pahorkatina patří mezi typické zemědělské oblasti a dlouhodobý vývoj využití krajiny tuto skutečnost dokládá. Orná půda zde ve všech obdobích dominovala a svým podílem byla srovnatelná pouze s Vizovickou vrchovinou (s částí, která zasahuje do okresu Hodonín).

Tabulka: Druhy pozemků v DSO v roce 2023

	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Chmelnice (ha)	Vinice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)
DSO	49 613	25 601	0	1 671	1 196	756	1 755	30 979
JMK	718 786	344 915	0	18 841	17 892	8 133	31 166	420 949
ČR	7 887 143	2 900 705	8 698	20 555	182 635	42 424	1 039 160	4 194 176
	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	Ostatní plochy (ha)	Nezemědělská půda (ha)			
DSO	12 702	701	1 153	4 077	18 633			
JMK	201 880	15 734	15 369	64 854	297 837			
ČR	2 681 764	170 412	135 366	705 425	3 692 967			

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

V regionu DSO disponovaly v roce 2023 největší reálnou rozlohou orné půdy obce Veselí nad Moravou (1874,5 ha), Svatobořice-Mistřín (1705,4 ha), Kyjov (1440,4 ha), Šardice (1363,2 ha), Bzenec (1210,7 ha), Násedlovice (1096,2 ha), Dambořice (1074,8 ha), Hovorany (1073,5 ha) a Vracov (1060,5 ha). Na administrativních územích těchto obcí by v příštích letech měly být především realizovány společné nebo individuální projekty zaměřené na vytváření nových skladebných prvků územních systémů ekologické stability lokálního významu a nových protierozních opatření. Nejmenší plochu orné půdy měly obce Nechvalín (103,8 ha), Ostrovánky (137,7 ha), Čeložnice (143,2 ha), Kelčany (158,1 ha), Karlín (161,4 ha) a Labuty (167,0 ha). V celém regionu DSO bylo v roce 2023 evidováno 25 601 ha orné půdy (tj. 7,42 % z celkové rozlohy orné půdy v Jihomoravském kraji).

Tabulka: Využití území („land-use“) na území jednotlivých obcí regionu DSO Severovýchod v roce 2023

Název obce	Orná půda	Vinice	Zahrady	Ovocné sady	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Vodní plochy	Zastav. Plochy	Ostatní plochy
	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
Archlebov	692,5	66,7	13,2	19,4	20,1	442,1	11,3	18,3	49,5
Bukovany	266,0	6,1	11,8	0,0	2,8	4,7	0,4	10,1	27,5
Bzenec	1 210,7	158,5	46,4	27,3	102,4	1 869,8	84,9	110,2	423,4
Čejč	922,5	69,7	21,8	30,7	52,6	58,0	13,5	24,6	135,6
Čeložnice	143,2	2,6	8,5	1,7	15,6	425,9	1,5	8,4	24,4
Dambořice	1 074,8	139,7	24,9	28,1	80,0	801,7	8,3	29,2	130,0
Domanín	570,2	33,2	18,2	7,5	4,5	2,4	1,3	18,2	45,5
Dražůvky	377,1	2,8	4,5	-	18,5	75,0	6,8	6,4	25,0
Hovorany	1 073,5	176,7	29,1	61,1	53,5	419,2	8,8	39,2	238,4
Hýslý	486,3	66,0	8,9	26,8	15,1	156,0	10,4	11,5	45,5
Ježov	430,2	8,4	8,5	25,0	25,7	2,1	9,2	14,7	68,6
Karlín	161,4	8,0	8,5	0,5	6,1	3,8	1,3	4,8	29,3
Kelčany	158,1	1,5	8,0	46,3	0,6	1,5	5,6	7,8	31,5
Kostelec	355,3	22,7	18,6	7,2	11,3	-	11,9	15,7	64,3
Kyjov	1 440,4	85,6	106,1	11,9	64,0	754,3	37,0	125,2	363,7
Labuty	167,0	3,6	7,8	-	1,1	-	4,4	5,2	40,3
Lovčice	485,1	1,0	61,5	26,8	61,9	915,5	17,0	19,3	61,3
Moravany	315,0	14,7	20,6	8,5	19,5	654,9	4,5	14,3	39,6
Moravský Písek	610,1	1,7	39,1	-	137,8	395,1	77,4	40,1	187,5
Násedlovice	1 096,2	54,3	17,0	33,5	11,4	4,3	9,3	18,4	63,3
Nechvalín	103,8	70,5	13,4	139,8	11,9	54,3	2,6	7,3	21,2
Nenkovice	487,3	11,2	15,7	14,4	20,8	2,0	7,8	9,9	85,2
Ostrovánky	137,7	-	9,9	1,2	0,2	-	0,6	4,5	9,0
Skalka	211,4	14,2	4,3	6,2	15,5	3,6	4,5	6,5	36,4
Skoronice	427,1	27,2	6,0	-	11,5	17,7	5,0	10,3	32,3
Sobůlky	429,8	24,1	8,9	6,4	14,2	167,0	3,5	13,6	33,8
Stavěšice	372,9	2,7	20,5	5,8	22,3	11,5	5,8	10,9	41,2
Strážovice	468,0	28,8	10,5	12,6	8,9	31,8	0,4	10,4	31,5
Svatobořice-Mistřín	1 705,4	74,0	73,7	12,1	61,0	168,4	19,9	62,5	135,6
Syrovín	267,2	32,6	16,7	15,8	9,9	27,6	4,5	8,4	25,1
Šardice	1 363,2	98,8	25,9	22,3	4,7	4,8	8,7	44,8	156,1
Těmice	271,9	1,8	17,4	2,7	12,1	-	4,6	18,6	50,1
Uhřice	554,1	2,9	18,9	19,0	30,9	7,9	8,4	14,4	54,3
Veselí nad Moravou	1 874,5	73,0	116,6	16,6	440,4	207,5	184,4	151,0	480,8
Věteřov	439,4	7,6	23,8	13,2	27,7	259,2	2,4	9,9	34,8
Vlkoš	629,7	21,4	24,3	1,6	12,8	38,3	8,2	25,3	102,1
Vracov	1 060,5	124,7	85,5	2,3	16,9	2 811,2	57,0	85,5	196,9
Vřesovice	254,2	0,7	61,4	13,0	32,5	238,3	3,4	15,4	34,8

Žádovice	351,2	16,3	18,1	58,8	17,2	20,9	3,4	14,7	56,7
Žarošice	661,2	44,7	33,2	9,7	33,0	563,8	11,7	20,8	89,2
Ždánice	654,1	33,2	48,3	16,0	157,4	977,7	18,7	33,6	142,6
Želetice	366,0	2,3	12,3	0,9	69,0	49,1	10,1	10,7	90,4
Žeravice	475,3	34,4	48,4	2,7	19,8	53,5	0,6	22,4	42,8

Zdroj ČSÚ Brno – data pro MAS

Nejvyšší podíly orné půdy mají na svém administrativním území obce Ostrovánky (84 % z celkové rozlohy), Násedlovice (84 %), Domanín (81 %), Bukovany (81) a Skoronice (80 %). Největšími podíly lesních porostů disponují obce Čeložnice (67 % z celkové rozlohy), Vracov (63 %), Moravany (60 %) a Lovčice (55 %). Největší podíly nepřirodních, zastavěných ploch se vyskytují v obci Těmice (5 % z celkové rozlohy) a ve městech Kyjov a Veselí nad Moravou (4 %).

Tabulka: Procentuální využití území („land-use“) na území jednotlivých obcí regionu DSO Severovýchod, v Jihomoravském kraji a v ČR v roce 2023

Název obce	Orná půda	Vinice	Zahrady	Ovocné sady	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Vodní plochy	Zastav. plochy	Ostatní plochy
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Archlebov	52%	5%	1%	1%	2%	33%	1%	1%	4%
Bukovany	81%	2%	4%	0%	1%	1%	0%	3%	8%
Bzenec	30%	4%	1%	1%	3%	46%	2%	3%	10%
Čejč	69%	5%	2%	2%	4%	4%	1%	2%	10%
Čeložnice	23%	0%	1%	0%	2%	67%	0%	1%	4%
Dambořice	46%	6%	1%	1%	3%	35%	0%	1%	6%
Domanín	81%	5%	3%	1%	1%	0%	0%	3%	6%
Dražůvky	73%	1%	1%	0%	4%	15%	1%	1%	5%
Hovorany	51%	8%	1%	3%	3%	20%	0%	2%	11%
Hýsly	59%	8%	1%	3%	2%	19%	1%	1%	6%
Ježov	73%	1%	1%	4%	4%	0%	2%	2%	12%
Karlín	72%	4%	4%	0%	3%	2%	1%	2%	13%
Kelčany	61%	1%	3%	18%	0%	1%	2%	3%	12%
Kostelec	70%	4%	4%	1%	2%	0%	2%	3%	13%
Kyjov	48%	3%	4%	0%	2%	25%	1%	4%	12%
Labuty	73%	2%	3%	0%	1%	0%	2%	2%	18%
Lovčice	29%	0%	4%	2%	4%	55%	1%	1%	4%
Moravany	29%	1%	2%	1%	2%	60%	0%	1%	4%
Moravský Písek	41%	0%	3%	0%	9%	27%	5%	3%	13%
Násedlovice	84%	4%	1%	3%	1%	0%	1%	1%	5%
Nechvalín	24%	17%	3%	33%	3%	13%	1%	2%	5%
Nenkovice	74%	2%	2%	2%	3%	0%	1%	2%	13%
Ostrovánky	84%	0%	6%	1%	0%	0%	0%	3%	6%
Skalka	70%	5%	1%	2%	5%	1%	1%	2%	12%
Skoronice	80%	5%	1%	0%	2%	3%	1%	2%	6%

Sobůlky	61%	3%	1%	1%	2%	24%	0%	2%	5%
Stavěšice	76%	1%	4%	1%	5%	2%	1%	2%	8%
Strážovice	78%	5%	2%	2%	1%	5%	0%	2%	5%
Svatobořice-Mistřín	74%	3%	3%	1%	3%	7%	1%	3%	6%
Syrovín	66%	8%	4%	4%	2%	7%	1%	2%	6%
Šardice	79%	6%	1%	1%	0%	0%	1%	3%	9%
Těmice	72%	0%	5%	1%	3%	0%	1%	5%	13%
Uhřice	78%	0%	3%	3%	4%	1%	1%	2%	8%
Veselí nad Moravou	53%	2%	3%	0%	12%	6%	5%	4%	14%
Věteřov	54%	1%	3%	2%	3%	32%	0%	1%	4%
Vlkoš	73%	2%	3%	0%	1%	4%	1%	3%	12%
Vracov	24%	3%	2%	0%	0%	63%	1%	2%	4%
Vřesovice	39%	0%	9%	2%	5%	36%	1%	2%	5%
Žádovice	63%	3%	3%	11%	3%	4%	1%	3%	10%
Žarošice	45%	3%	2%	1%	2%	38%	1%	1%	6%
Ždánice	31%	2%	2%	1%	8%	47%	1%	2%	7%
Želetice	60%	0%	2%	0%	11%	8%	2%	2%	15%
Žeravice	68%	5%	7%	0%	3%	8%	0%	3%	6%
DSO	52%	3%	2%	2%	4%	26%	1%	2%	8%
Jihomorav. kraj	48%	3%	2%	1%	4%	28%	2%	2%	9%
Česká republika	37%	0%	2%	1%	13%	34%	2%	2%	9%

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

K obnově zaniklých polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních krajinných prvků jsou jediným nástrojem pozemkové úpravy.

Tabulka: Stav pozemkových úprav v obcích

Obec	Pozemkové úpravy - stav	Obec	Pozemkové úpravy - stav
Archlebov	x	Ostrovánky	x
Bukovany	x	Skalka	ukončené KPÚ
Bzenec	ukončené JPÚ	Skoronice	zahájené KPÚ
Čejč	ukončené KPÚ	Sobůlky	ukončené JPÚ
Čeložnice	zahájené KPÚ	Stavěšice	ukončené JPÚ
Dambořice	ukončené JPÚ	Strážovice	ukončené JPÚ
Domanín	zahájené KPÚ	Svatobořice-Mistřín	ukončené JPÚ
Dražůvky	x	Syrovín	KPÚ k zahájení
Hovorany	ukončené KPÚ	Šardice	ukončené KPÚ
Hýslý	zahájené KPÚ	Těmice	KPÚ k zahájení
Ježov	ukončené KPÚ	Uhřice	x
Karlín	ukončené KPÚ	Veselí nad	ukončené KPÚ

		Moravou	
Kelčany	ukončené KPÚ	Věteřov	x
Kostelec	ukončené KPÚ	Vlkoš	ukončené KPÚ
Kyjov	zahájené KPÚ	Vracov	ukončené JPÚ
Labuty	ukončené KPÚ	Vřesovice	zahájené KPÚ
Lovčice	ukončené KPÚ	Žádovice	ukončené KPÚ
Moravany	KPÚ k zahájení	Žarošice	ukončené KPÚ
Moravský Písek	ukončené KPÚ	Ždánice	ukončené JPÚ
Násedlovice	ukončené JPÚ	Želetice	ukončené KPÚ
Nechvalín	ukončené JPÚ	Žeravice	KPÚ k zahájení
Nenkovice	ukončené KPÚ		

Zdroj: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/Prehled.aspx?vyhledat=A&stamp=1472198477932>

Krajina Kyjovského Slovácka nabízí území s výraznou kulturní a krajinářskou hodnotou. Její součástí jsou však i místa dotčená současnými či historickými zásahy, které území do různé míry poškozují. Území tak nabízí porovnat jak aspekty harmonického využívání, tak místa s územím deteriorizovaným specifickými kulturními jevy.

Např. na území Archlebova se tyto jevy projevují tvorbou soustředěného odtoku zařezávající se do svahů hluboké erozní rýhy, kterými se při výraznějších srážkových událostech ztrácí nejcennější části orničních vrstev. Rozsáhlé polní lány bez protierozních prvků představují pro ekologii území problematické prvky. Vedle nízké biodiverzity zde pravidelně dochází k poškozování nejcennějších půdních vrstev. K těmto jevům dochází především v kombinaci nevhodně rozsáhlých nečleněných ploch a intenzivních zemědělských technologií.

Rozsáhlé lány orné půdy bez ekologicko-stabilizačních prvků představují reliktů socialistického zemědělství. Krajinná estetika těchto plochých a na krajinné prvky chudých území je monotónností území spíše negativně poznamenána. Tato území zpravidla čelí negativnímu vlivu větrné eroze a snadno také trpí následky srážkově sušších period. Biodiverzita je zde logicky výrazně nízká jak co do zastoupení polní zvěře tak přirozených druhů rostlinného i živočišného genofondu krajiny.

Vedle rozsáhlých zorněných ploch je ale možné nalézt i partie území, komponované umělými zásahy lidské činnosti do podoby ekologicky hodnotných území, ve kterých jsou negativní důsledky ekologicky hodnotných území, ve kterých jsou negativní důsledky lidské činnosti minimalizovány. Za taková území je možné považovat i krajinné úpravy na svazích hřbetu Homole u Nenkovic. Plochy slouží k obornímu chovu zvěře a rozsáhlé území tak bylo zaloučeno a jsou zde realizovány velkorysé výsadby stanovištně původních dřevin.

Zornění ploch a stabilizace a zvětšování ploch orné půdy vedly k likvidaci velké části území niv a napřimování vodotečí. Důsledkem této činnosti je zrychlení odtoku povrchových vod i ztráta hodnotných vododržných mokřadů a vlhkých nivních luk. Napřímené toky jsou dále zpravidla udržovány bez souvislejší vegetace, čímž ztrácí i poslední část své krajinné hodnoty. Zastavení reprezentuje soutok napřímených vodotečí Kyjovky, Hruškovice a kanálu Zamazaná. V místě soutoku tak můžeme prezentovat tristní pohled na soubor vodotečí, jejichž přírodní potenciál byl uměle zcela zredukován, a na kterých je tento stav i nadále cíleně udržován.

Ochrana životního prostředí

Rozmanitá příroda na území DSO Severovýchod vytváří typické prostředí pro místní flóru a faunu. Nachází se zde několik maloplošně chráněných území. Přírodní rezervace leží na katastrálních

územích obcí Lovčice, Moravany a Vracov. Mezi Národní přírodní památky spadají Váté písky z katastru obce Bzenec, Váté písky na katastru obce Vracov a Národní přírodní památka Na Adamcích v katastru obce Želetice. V území najdeme i několik přírodních památek, včetně dvaceti sedmi památných stromů, nacházejících se na administrativním území 8 obcí.

Tabulka: Přírodní památky a rezervace

Přírodní památky		Přírodní rezervace	
Archlebov	1: Ochozy	Vracov	1: Oskovec
Bzenec	2: Vojenské cvičiště Bzenec, Osypané břehy	Lovčice	1: U Vrby
Ježov	1: Losky	Moravany	1: Moravanské lúky
Kyjov	1: Bohuslavické stráně		
Skalka	1: Hošťálka		
Karlín	1: Zápověď u Karlína		
Moravský Písek	1: Vypálenky		
Nenkovice	1: Sovince		
Hovorany	1 : Hovoranské Louky		

Zdroj: AOPK

Na katastru území DSO se rozprostírá několik přírodních parků:

Tabulka: Přírodní parky

Přírodní parky	
Archlebov	Ždánický les
Bukovany	Ždánický les
Bzenec	Strážnické pomoraví
Dambořice	Ždánický les
Kyjov	Ždánický les (části Bohuslavice)
Lovčice	Ždánický les
Nechvalín	Ždánický les
Uhřice	Ždánický les
Vracov	Strážnické pomoraví
Žarošice	Ždánický les
Ždánice	Ždánický les

Zdroj: Český statistický úřad, Územně analytické podklady ORP Kyjov

V území bylo identifikováno také 35 ks významných stromů. Z toho počtu tvoří 28 významných dřevin stromy památné či jinak významné. V následující tabulce je uvedeno 13 míst s významnými dřevinami, které jsou situovány v reprezentativních polohách či se k těmto významným dřevinám váží pověsti uvádějící dřeviny do kontextu místa se zajímavou historií.

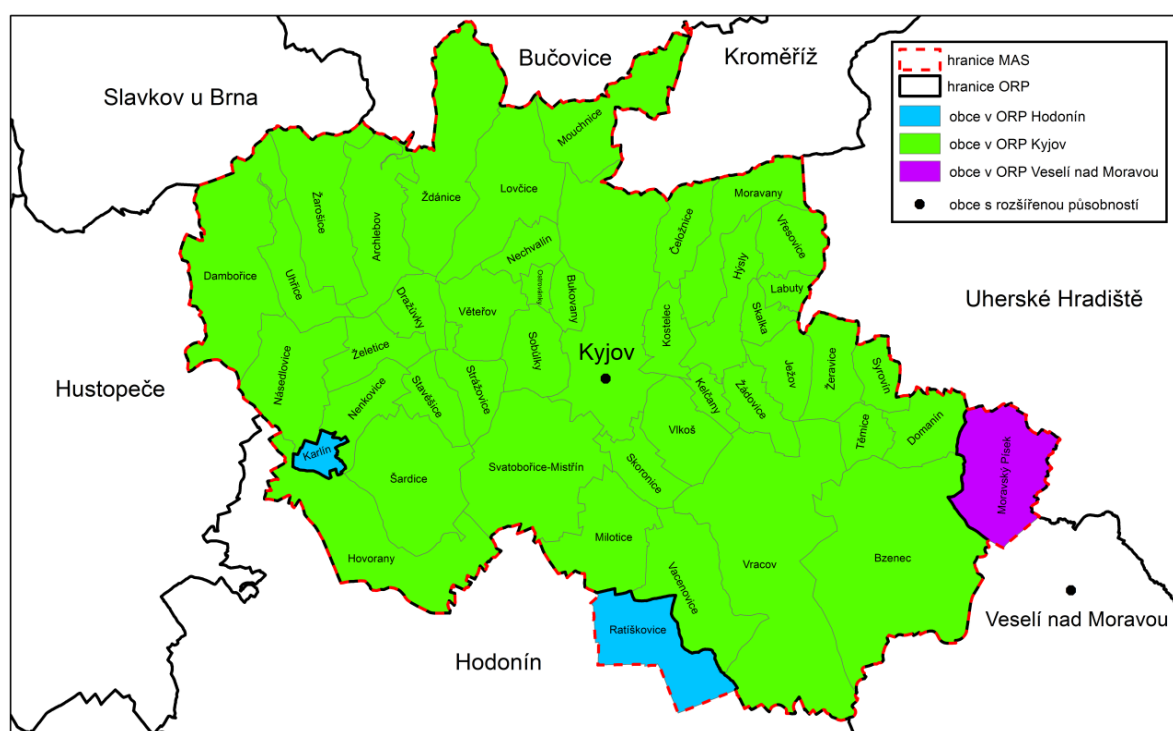
Tabulka: Místa s významnými dřevinami a památnými stromy

Lokalita	GPS	Kat. území obce
Archlebovská oskeruše	49.0558439N, 16.9878554E	Archlebov
Lípy pod Babylonem	49°0'42.884"N 17°3'32.517"E	Strážovice
Lípy u nádraží v Kyjově	49°0'44.34"N 17°7'12.9"E	Kyjov
Hausnerova oskeruše	49°3'10.23"N 17°7'33.26"E	Kyjov – Bohuslavice
Kelčanské lípy u dřevěného kříže	49.0082778N, 17.1701481E	Kelčany
Jasan v parčíku v Hýslech	49.0333136N, 17.1786197E	Hýsly
Památné lípy u křížku ve Vlkoši	48.9955042N, 17.1698914E	Vlkoš
Lípy u Svatého Gerarda	48.9949003N, 17.1725917E	Vlkoš
Památné lípy za obcí Vlkoš u "Tří svatých"	48.9954889N, 17.1698494E	Vlkoš
Lípy u Sv. Antonínka	49.0321836N, 17.2389464E	Žeravice
Domanínská lípa	49.0015608N, 17.2859444E	Domanín
Bzenecká lípa	48°58'36.26"N 17°15'44.13"E	Bzenec
Žilkův dub	48°56'7.51"N 17°15'18"E	Bzenec

7. Správa území DSO

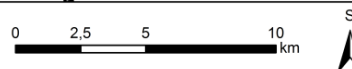
DSO Severovýchod se nachází v oblasti Jihovýchod (kód NUTS2: CZ06), v Jihomoravském kraji (kód kraje NUTS3: CZ064), v okrese Hodonín (kód okresu: 3706; kód NUTS4: CZ0645). Z celkového počtu obcí DSO je 40 municipalit (Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čejč, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýslý, Ježov, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Moravany, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice a Žeravice) součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Kyjov (kód ORP: 1481; kód podle ČSÚ: 6210), 2 obce (Moravský Písek, Veselí nad Moravou) jsou součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Veselí nad Moravou (kód ORP: 1490; kód podle ČSÚ: 6218), 1 obec (Karlín) je součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Hodonín (kód ORP: 1473; kód podle ČSÚ: 6206), které zde, v souladu s ustanoveními zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají státní správu v přenesené působnosti.

Obrázek: Mapa ORP Kyjov

Vytvořeno pro potřeby projektu: "MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů".

Zdroj dat: NS MAS ČR, z.s.; Arcdata Praha, s.r.o.

Téměř všechny obce na území DSO disponují pouze jednou částí obce a zabírají jedno katastrální území. Stavební úřad se nachází v obcích Bzenec, Kyjov, Veselí nad Moravou, Vracov a Ždánice. Finanční úřad sídlí pouze ve městech Kyjov a Veselí nad Moravou a Matriční úřad je v obcích Bzenec, Dambořice, Domanín, Hovorany, Ježov, Kostelec, Kyjov, Lovčice, Moravský Písek, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Těmice, Veselí nad Moravou, Vlkoš, Vracov, Žarošice, Ždánice, Žeravice.

Na základě vlastního šetření bylo zjištěno, že 36 obcí disponuje zpracovaným strategickým rozvojovým dokumentem, povětšinou Programem rozvoje obce.

Územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí regionu DSO má značně rozdílnou kvalitu, mnohé územní plány jsou silně zastaralé a v současnosti již nemohou zaručit udržitelné funkční využívání území. Některé obce nemají textové a grafické části územních plánů vystavené na svých internetových stránkách a jejich obyvatelům je tak odepřen dálkový přístup k těmto zásadním rozvojovým dokumentům. Regulativní a stabilizační funkce územně plánovací dokumentace není v praxi dostatečně důsledně uplatňována.

Centrum společných služeb

DSO Severovýchod má zřízenou také svoji servisní organizaci – Centrum společných služeb (CSS). CSS pomáhá obcím od roku 2016. Díky propojení se spolkem Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s. dochází k využívání znalostí o území, sdílení zkušeností mezi zaměstnanci a rychlejšímu řešení potřeb obcí.

CSS napomáhá obcím k naplnění potřeb. Účelem je posilování spolupráce obcí, prosazování kolektivních zájmů a realizace společných projektů, pro všestranný a trvale udržitelný rozvoj regionu. Specializuje se na poskytování služeb obcím v oblastech vzdělávání, strategické plánování, dotační poradenství, veřejné zakázky malého rozsahu, zapojování veřejnosti, organizace akcí, poradenství výkonu veřejné správy a samosprávy a zprostředkování právního, finančního, environmentálního a dalšího poradenství.

DSO Severovýchod zaměstnává pro potřeby CSS jednu osobu na pozici manažera.

EKOR, s.r.o.

Obce na Kyjovsku řeší problematiku odpadového hospodářství prostřednictvím společnosti EKOR, s.r.o., která vznikla z meziobecní spolupráce členských obcí DSO Severovýchod. Nyní je společnost EKOR provozovatelem několika zařízení a služeb nejen pro nakládání s odpady, mezi které patří např. svoz odpadů, provoz skládky odpadů, provoz míst pro třídění odpadů, dotřídění odpadů na dotřídňovací lince na plasty a papír, provoz kompostáren, sběrných dvorů, poradenské služby apod. Společnost EKOR zajišťuje svoz odpadů pro 46 obcí a cca 85 tisíc obyvatel.

Drtivá většina veškerého odpadu z území je vytríděna v třídící lince v obci Těmice, kterou provozuje společnost EKOR, s.r.o. Třídí se zde veškerý komunální odpad z území i separovaný sběr z barevných kontejnerů. Legální skládka v katastru obce není zřízena.

Vnější vztahy

DSO Severovýchod je spolupracuje s následujícími organizacemi, příp. je do jejich činnosti zapojen:

MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s.

Jedná se o nezávislou organizaci pomáhající k všestrannému rozvoji regionu prostřednictvím spolupráce s místní samosprávou, neziskovým sektorem, podnikatelským sektorem a občany. Sdružení bylo založeno v dubnu roku 2002 lidmi, které nadchla myšlenka podílet se vlastním úsilím na rozvoji svého regionu. Aktivitu rozvíjí na Slovácku, ve spádovém obvodu města Kyjov - odtud název Kyjovské Slovácko. Spoluvytváří strategii regionu a pro její splnění zajišťuje dotace a realizuje projekty. Pracuje na principu LEADER, což je metoda rozvoje regionu na základě partnerství zástupců místního podnikatelského, veřejného a soukromého sektoru.

Díky spolupráci s Kyjovským Slováckem v pohybu se povedlo v roce 2016 zřídit pomocný tým pro obce – Centrum společných služeb, který realizuje významné projekty i v jiných oblastech společenského života a zlepšuje tak život místních obyvatel i profesionalitu řízení obcí.

Turistická asociace Slovácko, z.s.

V roce 2017 vznikla Turistická asociace Slovácko, z.s., která vytvořila destinační management pro turistickou oblast Jihomoravského kraje – Slovácko. Založily ji místní akční skupiny, mikroregiony a také podnikatelé. Hlavním posláním asociace je podílet se na společné organizaci cestovního ruchu vycházející z historického, kulturního a přírodního dědictví kraje, a tak přispět k ekonomickému rozvoji místních komunit a kvality života místních obyvatel.

Communitie, z.s.

Obce DSO Severovýchod jsou prostřednictvím mikroregionů zapojeny do spolku Communitie, z.s., který má za cíl přispívat ke zlepšení kvality života a životního prostředí v regionu Kyjovského Slovácka, zejména prostřednictvím podpory komunitní energetiky. Spolek chce také umožnit široké veřejnosti podílet se na realizaci opatření vedoucích k využití obnovitelných zdrojů energie a podporovat trvalou udržitelnost a zodpovědné chování celé společnosti při využívání energie. Tento spolek má za cíl zaregistrovat u ERÚ jako plnohodnotné energetické společenství splňující podmínky energetického zákona.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY

Silné zemědělství a vinařství: Region se nachází v teplé klimatické oblasti s dlouhou tradicí zemědělské produkce, zejména orné půdy a vinařství.

Vinařství má potenciál pro další rozvoj, a to i v kombinaci s cestovním ruchem.

Rozmanitá krajina a bohaté kulturní dědictví: Region nabízí atraktivní kombinaci přírodních krás (mozaika polí, vinohradů, lesů, vodních ploch) a kulturně-historických památek (archeologická naleziště, sakrální stavby, lidové zvyky a tradice).

Rozvinutá infrastruktura pro cykloturistiku: Region disponuje hustou sítí cyklotras, včetně Moravských vinařských stezek, které procházejí všemi obcemi.

Aktivní DSO a Centrum společných služeb (CSS): DSO Severovýchod a CSS poskytují obcím podporu v mnoha oblastech, včetně strategického plánování, dotačního poradenství a realizace společných projektů, čímž posilují rozvoj regionu.

Spolupráce s externími organizacemi: Region spolupracuje s MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s., Turistickou asociací Slovácko, z.s. a Communitie, z.s., čímž získává přístup k dalším zdrojům a expertíze.

Silná tradice spolků a zájmových sdružení: Obce v regionu se vyznačují aktivním komunitním životem, s velkým počtem spolků a sdružení zaměřených na sport, kulturu a rodinu.

Živé lidové tradice: Region si uchovává bohaté lidové tradice, které posilují identitu a soudržnost komunity.

Relativně dobrá dostupnost do Brna: Silnice I/54 spojuje Kyjov s Brnem.

Dostatek pracovních příležitostí v sektoru služeb: Sektor služeb v regionu dominuje a nabízí pracovní místa.

SLABÉ STRÁNKY

Klesající a stárnoucí populace: Region se potýká s mírným poklesem počtu obyvatel a stárnutím populace, což může v budoucnu vést k nedostatku pracovních sil a zatížit sociální systém.

Vysoká nezaměstnanost: Nezaměstnanost v regionu DSO Severovýchod je dlouhodobě vyšší než v Jihomoravském kraji a České republice (4,81% v roce 2023).

Odliv mladých lidí: Mladí lidé se stěhují z regionu za práci a vzděláním, což zhoršuje demografickou situaci a oslabuje potenciál pro budoucí rozvoj.

Špatný stav některých silnic: Kvalita silnic II. a III. třídy a některých místních komunikací je v mnoha případech velmi špatná, což znesnadňuje dopravu a odrazuje investory.

Nedostatečná propojenost se sítí rychlostních silnic a dálnic: I když se situace brzy zlepší s napojením na dálnici D55 v Bzenci, v současnosti je to brzdou pro rozvoj podnikání.

Nerovnoměrné rozmístění služeb: Většina služeb je soustředěna ve větších městech, jako je Kyjov a Veselí nad Moravou, což nutí obyvatele menších obcí dojíždět.

Nedostatek kvalifikované pracovní síly: Školství v regionu není dostatečně propojeno s potřebami podnikatelského sektoru.

Absence dlouhodobé koncepce spolupráce mezi obcemi a podnikatelským sektorem.

Nedostatek bytů: I když výstavba bytů v regionu roste, je zde stále nedostatek bytů, zejména ve spádových městech.

Nedostatečná infrastruktura pro pěší a cyklisty: Většina cyklotras vede po silnicích III. třídy a nezpevněných cestách a krajina je pro pěší turistiku a pohyb mezi obcemi omezeně prostupná.

Nedostatečné kapacity v sociálních službách: Region postrádá dostatek zařízení pro seniory, osoby s postižením a další znevýhodněné skupiny.

Zastaralé územní plány: Mnoho obcí má zastaralé územní plány, které ne vždy umožňují udržitelný rozvoj.

Nedostatečná podpora cestovního ruchu: I když má region potenciál v oblasti cestovního ruchu, chybí zde dostatek kvalitních služeb a propagace.

PŘÍLEŽITOSTI

Rozvoj cestovního ruchu: Region má potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, a to zejména cykloturistiky, pěší turistiky a vinařské turistiky.

Revitalizace brownfieldů: Region disponuje řadou nevyužitých brownfieldů, které by mohly být revitalizovány a využity pro bydlení nebo podnikání.

Rozvoj venkovských oblastí: Existuje prostor pro rozvoj malých a středních podniků ve venkovských oblastech, s využitím lokálních zdrojů a tradic. Podpora malých a středních podniků by mohla vést k diverzifikaci ekonomiky a snížení nezaměstnanosti.

Využití dotačních programů: Obce mohou využívat dotační programy na financování rozvojových projektů v oblasti infrastruktury, cestovního ruchu, sociálních služeb a dalších.

Spolupráce v rámci DSO: DSO Severovýchod a jeho servisní organizace Centrum společných služeb (CSS) představují platformu pro spolupráci obcí a realizaci společných projektů, které by mohly podpořit ekonomický rozvoj regionu.

Spolupráce s okolními regiony: Region může rozvíjet spolupráci s okolními regiony v oblasti cestovního ruchu, infrastruktury a dalších oblastí.

Digitalizace a inovace: Region může využívat digitální technologie a inovace ke zlepšení kvality života obyvatel, posílení ekonomiky a ochraně životního prostředí.

Diverzifikace ekonomiky: Region potřebuje diverzifikovat svou ekonomiku a rozvíjet nové sektory, jako je cestovní ruch, služby a high-tech průmysl, aby byl méně zranitelný vůči ekonomickým výkyvům.

Kromě výše uvedených příležitostí je zde prostor pro rozvoj dalších oblastí jako:

Podpora tradičních řemesel,

Ocenění dobrovolných aktivit,

Zajištění dostatku kapacit mateřských škol,

Zlepšení technického stavu budov škol a jejich materiálního vybavení,

Dostupnost bydlení.

HROZBY

Pokračující pokles a stárnutí populace: Pokračující pokles a stárnutí populace může zhoršit ekonomickou situaci regionu, vést k nedostatku pracovních sil a zatížit sociální systém (bude vyžadovat více zdrojů na zdravotní péči, důchody a sociální služby).

Přetrvávající vysoká nezaměstnanost.

Nedostatek finančních zdrojů: Obce se mohou potýkat s nedostatkem finančních zdrojů na investice do rozvoje.

Nedostatek investic: Nedostatečná infrastruktura a vysoká nezaměstnanost mohou odrazovat investory od vstupu do regionu, což dále zpomaluje ekonomický růst.

Nedostatečná spolupráce mezi obcemi.

Nedostatek bytů: I přes rostoucí výstavbu bytů v regionu, může nedostatek dostupného bydlení, zejména ve větších městech, odrazovat mladé lidi a rodiny od usazení se v regionu.

Změny v legislativě a dotační politice: Změny v legislativě a dotační politice mohou negativně ovlivnit rozvojové plány regionu.

Ztráta konkurenceschopnosti: Region se může potýkat se ztrátou konkurenceschopnosti vůči jiným regionům, které nabízejí lepší podmínky pro podnikání a život.

Klimatické změny: Klimatické změny mohou negativně ovlivnit zemědělskou produkci, zásobování vodou a vést k častějšímu výskytu extrémního počasí.

Závislost na zemědělství a průmyslu: Ekonomika regionu je stále do značné míry závislá na zemědělství a průmyslu, které jsou sektory citlivé na ekonomické výkyvy a změny na trhu.

Intenzivní zemědělství: Velkoplošné hospodaření s sebou nese riziko eroze půdy (ztráta ornice snižuje úrodnost půdy a ohrožuje zemědělskou produkci), snížení biodiverzity (monokultury a používání pesticidů negativně ovlivňují rozmanitost rostlinných a živočišných druhů), znečištění vody (hnojiva a pesticidy se mohou splavovat do vodních toků a znečišťovat vodní zdroje).

Vandalismus a poškozování veřejného majetku.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

DSO Severovýchod je v roce 2035 prosperujícím regionem s udržitelným rozvojem, který harmonicky propojuje silné tradice s moderními trendy. Region je atraktivní pro život, práci i rekreaci, a to jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky.

Klíčové pilíře vize:

1. Demograficky stabilní a prosperující region:

Region dosahuje demografické stability a mírného růstu populace.

Nabízí dostupné bydlení a kvalitní infrastrukturu, čímž přitahuje mladé lidi a rodiny.

Poskytuje širokou škálu pracovních příležitostí v různých sektorech, s důrazem na rozvoj inovativních a technologicky vyspělých odvětví.

Má nízkou míru nezaměstnanosti a vysokou úroveň životní spokojenosti obyvatel.

2. Region šetrný k životnímu prostředí:

Udržitelné zemědělství a vinařství jsou v souladu s ochranou životního prostředí a biodiverzity.

Rozvíjí se ekologické formy dopravy, obnovitelné zdroje energie a šetrné nakládání s odpady.

Chrání se a rozvíjí se přírodní bohatství regionu, včetně lesů, vodních toků a chráněných území.

3. Region s rozvinutou infrastrukturou a dostupnými službami:

Disponuje kvalitní silniční sítí a rozvinutou infrastrukturou pro cyklisty a pěší.

Nabízí širokou škálu kvalitních služeb, včetně zdravotní péče, sociálních služeb, vzdělávání, kultury a sportu, a to rovnoměrně ve všech obcích.

Využívá moderní technologie ke zlepšení dostupnosti služeb a informací.

4. Region s bohatým kulturním a turistickým potenciálem:

Region je známý svými živými lidovými tradicemi, které se aktivně uchovávají a rozvíjí.

Prezentuje se jako atraktivní turistická destinace pro cykloturistiku, vinařskou turistiku, pěší turistiku a poznávání kulturně-historických památek.

Nabízí kvalitní ubytovací a gastronomické služby a pestrou škálu volnočasových aktivit.

B.2 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Pro dosažení vize bude DSO Severovýchod realizovat strategické projekty a aktivity, zaměřené na tyto oblasti:

1. *Podpora místní ekonomiky.*
2. *Investice do rozvoje infrastruktury a zlepšení dopravní dostupnosti.*
3. *Ochrana a rozvoj životního prostředí.*
4. *Podpora aktivního komunitního života a rozvoj občanské společnosti.*

Důležitým aspektem realizace vize bude zapojení všech aktérů v regionu, včetně obcí, podnikatelů, neziskových organizací a občanů.

DSO Severovýchod bude usilovat o efektivní využití dostupných zdrojů, včetně dotačních programů a partnerství s externími organizacemi.

B.2.1 OBLASTI ROZVOJE

1. Podpora místní ekonomiky

Podpora rozvoje malých a středních podniků a vytváření nových pracovních míst v regionu DSO Severovýchod se opírá o několik klíčových silných stránek a příležitostí. Region má silnou vinařskou tradici, která nabízí potenciál pro rozvoj podniků v oblasti vinařství, agroturistiky a souvisejících služeb. Tento rozvoj by mohl přilákat více návštěvníků a vytvořit nová pracovní místa. Dále zde existují nevyužité plochy pro podnikání, známé jako venkovské brownfields, které představují příležitost pro nové podnikatelské aktivity. Státní podpora revitalizace těchto ploch by mohla motivovat podniky k investicím a vytváření pracovních míst. Plánovaná výstavba obchvatů, přeložek silnic a napojení na dálniční síť by mohla zlepšit dopravní dostupnost regionu a podpořit podnikání. Také zlepšení infrastruktury pro cyklisty by mohlo přilákat více turistů a podpořit rozvoj služeb v cestovním ruchu. Centrum společných služeb (CSS) poskytuje obcím podporu v oblasti strategického plánování, dotačního poradenství a dalších oblastech, což může usnadnit malým a středním podnikům přístup k informacím a finanční podpoře. Spolupráce s MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, Turistickou asociací Slovácko a spolkem Communitie může také přispět k rozvoji podnikání a vytváření nových pracovních míst v regionu.

Na druhé straně se region potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti, zejména mezi mladými lidmi, což je překážkou pro rozvoj podnikání. Je nutné řešit nezaměstnanost a podpořit rekvalifikaci a vzdělávání v oblastech s poptávkou po pracovní síle. Dalším problémem je nedostatečná návaznost školství na potřeby trhu práce, což zhoršuje uplatnění absolventů a brzdí rozvoj podnikání. Posílení spolupráce mezi školami a podnikatelským sektorem a zajištění, aby vzdělávací systém reagoval na potřeby trhu práce, je klíčové. Nerovnoměrná distribuce služeb také znevýhodňuje menší obce a omezuje rozvoj podnikání v těchto oblastech. Je nutné podporovat rozvoj služeb i v menších obcích a zlepšit jejich dostupnost pro obyvatele. Nedostatek kvalifikované pracovní síly může bránit rozvoji podnikání v regionu, proto je nutné investovat do vzdělávání a rekvalifikace obyvatel a přilákat kvalifikované pracovníky z jiných oblastí.

2. Investice do rozvoje infrastruktury a zlepšení dopravní dostupnosti

Současný stav silniční infrastruktury, včetně silnic II. a III. třídy a místních komunikací, vyžaduje rekonstrukci a modernizaci, protože je v mnoha případech ve špatném stavu. Tento stav je způsoben nedostatkem finančních prostředků ve veřejných rozpočtech. Plánovaná výstavba několika obchvatů, jako jsou obchvaty Bzence, Svatobořic-Mistřína, přeložka Ždánic a západní obchvat Kyjova, by mohla výrazně zlepšit dopravní situaci a snížit dopravní zatížení v centrech obcí. Zprovoznění úseku dálnice D55 z Bzence směrem na Kroměříž na konci roku 2024 a plánovaná stavba úseku směrem na Břeclav do roku 2030 by měla zlepšit dopravní dostupnost regionu a přilákat nové investory. V některých menších obcích jsou také problémy s parkováním, kde obyvatelé často parkují u krajnic hlavních silnic kvůli nedostatku veřejných parkovacích ploch. Investice do vybudování parkovacích ploch zlepší bezpečnost a plynulost dopravy v těchto obcích.

Veřejná doprava v regionu DSO Severovýchod je zajišťována několika autobusovými dopravci v rámci Integrovaného dopravního systému JMK. I když je systém relativně funkční, většina obyvatel stále preferuje individuální automobilovou dopravu. Nedostatečně podporovaná veřejná doprava nenabízí dostatečně kvalitní a levné služby. Investice do modernizace vozového parku a zlepšení frekvence spojů by zvýšily atraktivitu veřejné dopravy. Většina autobusových zastávek má pouze základní vybavení a přístřešky jsou často poškozené vandaly. Modernizace a údržba zastávek povede ke zlepšení komfortu cestujících.

Železniční síť spojuje regionální centra, přičemž hlavní trasou je severojižní trasa I. Koridoru. Regionem prochází také trasa regionálního významu mezi Brnem a Veselím nad Moravou. Kyjov však ztratil přímé železniční spojení s okresním městem Hodonín v roce 2004, kdy byla ukončena doprava na trati č. 257 mezi Kyjovem a Mutěnicemi. Obnova železničního spojení by mohla zlepšit dopravní obslužnost a podpořit rozvoj regionu.

Cyklistická infrastruktura v regionu DSO Severovýchod je dobře rozvinutá, s hustou sítí cyklotras Klubu českých turistů a Moravských vinařských stezek. Většina cyklotras je však vedena po silnicích III. třídy a nebezpečných cestách. Vybudování kvalitnější infrastruktury pro cyklisty usnadní průběh nemotorové dopravy a umožní bezpečnější cestování.

Infrastruktura pro pěší dopravu je reprezentována chodníky v urbanizovaných územích, které však nejsou ve všech obcích v optimálním stavu. Ve volné krajině jsou vytvořeny turistické trasy, některé kvalitně značeny Klubem českých turistů. Velkoplošné obhospodařování zemědělských pozemků a zrušení původních polních cest výrazně omezuje prostupnost krajiny, což ztěžuje využívání krajiny k pěší turistice a relaxaci. Obnova polních cest a zlepšení prostupnosti krajiny by přispělo k rozvoji pěší turistiky a rekreace v regionu.

3. Ochrana a rozvoj životního prostředí

Krajina Kyjovského Slovácka je typická zemědělská oblast s dlouhodobou tradicí zemědělského hospodářství. Orná půda zde tvoří dominantní podíl plochy, v roce 2023 to bylo 25 601 ha, což představuje 52 % z celkové rozlohy území DSO. Intenzivní zemědělské hospodářství v minulosti vedlo k likvidaci mnoha krajinotvorných prvků, jako jsou polní cesty, remízky a meze, což má negativní dopad na biodiverzitu a zadržování vody v krajině. K obnově zaniklých polních cest a dalších přírodních prvků jsou pozemkové úpravy jediným účinným nástrojem, přičemž stav pozemkových úprav v jednotlivých obcích regionu je rozdílný.

V regionu se nachází několik maloplošně chráněných území, jako jsou přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Bylo identifikováno 35 významných stromů, z toho 28 památných. Katastr území DSO zahrnuje také několik přírodních parků, z nichž největším je Ždánický les. Biodiverzitu v regionu ohrožuje intenzivní zemědělské hospodářství, zastavování území a další faktory.

Zornění ploch a narovnávání vodotečí vedly k zrychlení odtoku povrchových vod a ztrátě vododržných mokřadů a lučních porostů. Proto je nutné podporovat revitalizaci vodních toků a obnovu přirozených retenčních prvků v krajině.

Obce DSO Severovýchod spolupracují v oblasti odpadového hospodářství v rámci společnosti EKOR, s.r.o., která zajišťuje svoz a zpracování odpadů. V regionu se nachází 10 sběrných dvorů, avšak je nutné podporovat třídění odpadů a snižovat množství skládkovaného odpadu.

4. Podpora aktivního komunitního života a rozvoj občanské společnosti

Pro podporu aktivního komunitního života a rozvoj občanské společnosti v regionu DSO Severovýchod je důležité řešit výzvy spojené s demografickým vývojem, zlepšovat dostupnost služeb, podporovat spolkovou činnost, zapojovat občany do rozhodovacích procesů a využívat příležitosti pro ekonomický rozvoj regionu.

Prostřednictvím vzdělávání a společných akcí je důležité posilovat lidské zdroje a regionální identitu. Udržování a rozvoj kulturního dědictví a tradic lze dosáhnout podporou různých akcí a spolků, což pomůže v zachování kulturního bohatství a předávání tradic dalším generacím.

Rozvoj tradice drobného vinařství je dalším klíčovým prvkem, který může obohatit regionální kulturu a ekonomiku. Společný společenský život je podporován kulturním kalendářem, který přináší různé akce a setkání, jež posilují komunitní vazby.

Podpora nových platforem pro společenské aktivity, jako jsou komunitní centra a školy, vytváří prostor pro setkávání a spolupráci. Je důležité podpořit pozitivní motivaci k socioekonomickým změnám, aby se region mohl dynamicky rozvíjet a přizpůsobovat se novým výzvám.

Podpora nových forem vzdělávání je nezbytná pro zvýšení angažovanosti mladých lidí, kteří jsou budoucností regionu. Rozvoj občanské společnosti a struktura efektivního partnerství mezi jednotlivými partnery jsou základem pro úspěšnou a trvalou spolupráci, která přináší prospěch celé komunitě.

B.2.2 AKČNÍ PLÁN

Oblast rozvoje 1	Podpora místní ekonomiky
-------------------------	---------------------------------

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Osvěta k místní ekonomice	střední	2025-2033	Centrum společných služeb	10.000,- Kč / rok	vlastní zdroje
<i>Komentář: Provádět osvětu a realizovat vzdělávací akce k významu lokální ekonomiky.</i>					
Zkvalitňování sítě turistických tras	střední	2025-2033	Obce, DSO, CSS	bez přímých nákladů	-
<i>Komentář: Iniciovat zkvalitňování sítě pěších tras, moravských vinařských stezek, naučných stezek, cyklostezek a cyklotras v turistické oblasti. Spolupracovat s aktéry na území turistické oblasti v případě budování infrastruktury cestovního ruchu.</i>					
Sdílený administrativní pracovník	střední	2025	DSO, CSS	480.000,- Kč / rok	vlastní zdroje
<i>Komentář: Zaměstnání administrativního pracovníka pro společné zajišťování agend obcí.</i>					
Metodika pro prodej pozemků pro výstavbu	střední	2025-2026	Centrum společných služeb	50.000,- Kč	vlastní zdroje
<i>Komentář: Zpracování metodiky pro realizaci prodeje pozemků pro výstavbu ze strany DSO na základě příkladů dobré praxe a preferenčních kritérií (místní, mladí, s dětmi apod.).</i>					
Podpora zaměstnanosti	střední	2025	Centrum společných služeb	480.000,- Kč / rok	vlastní zdroje
<i>Komentář: Realizace programů na podporu zaměstnanosti, rekvalifikace a vzdělávání v oblastech s poptávkou po pracovní síle a poskytování motivace pro zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných (např. prostřednictvím mentora).</i>					

Oblast rozvoje 2	Investice do rozvoje infrastruktury a zlepšení dopravní dostupnosti
-------------------------	--

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Rozšíření společného mobiliáře	nízká	2025-2027	Centrum společných služeb	250.000,- Kč	vlastní zdroje

<i>Komentář: Pořízení mobiliáře pro potřeby pořádání kulturních a dalších veřejných akcí (stany, pívni sety, lavičky atp.).</i>					
Výstavba cyklostezek	vysoká	2025-2033	Obce, DSO	10.000.000,- Kč	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Společné budování cyklostezek mezi obcemi regionu včetně doprovodné infrastruktury.</i>					
Budování obnovitelných zdrojů energie	střední	2025-2033	Obce, DSO	10.000.000,- Kč	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Spolupráce na projektech obnovitelné energie, jako jsou solární nebo větrné elektrárny.</i>					

Oblast rozvoje 3	Ochrana a rozvoj životního prostředí				
-------------------------	---	--	--	--	--

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Pořízení tašek na tříděný odpad	střední	2025	Centrum společných služeb; EKOR, s.r.o.	400.000,- Kč	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Pořízení sad barevně rozlišených tašek na tříděný odpad, které budou distribuovány do obcí.</i>					
Osvěta v oblasti pozemkových úprav	střední	2025-2028	Centrum společných služeb	50.000,- Kč	vlastní zdroje
<i>Komentář: Vytvoření vzdělávacího materiálu v oblasti přínosu komplexních pozemkových úprav a jeho distribuce do území včetně pořádání osvětových akcí.</i>					
Průchodnost krajiny	střední	2025-2026	Centrum společných služeb	100.000,- Kč	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Vytvoření uceleného materiálu popisující cestní síť dostupnosti volnou krajinou včetně mapy a jejího zveřejnění na mapovém portálu DSO.</i>					
Rozvoj v oblasti nakládání s odpady	vysoká	2025-2033	EKOR, s.r.o.	10.000.000,- Kč	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Vybudování zařízení pro nakládání s odpady v návaznosti na legislativu (úprava odpadů, překladiště apod.)</i>					

Oblast rozvoje 4	Podpora aktivního komunitního života a rozvoj občanské společnosti
-------------------------	---

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Vzdělávání zástupců obcí	střední	2025-2033	Centrum společných služeb	50.000,- Kč / rok	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Pořádání vzdělávacích seminářů a dalších akcí pro zvyšování kompetencí zástupců obcí (starostů a zaměstnanců úřadů) pro výkon jejich funkce.</i>					
Poznávání dobré praxe	střední	2025-2033	Centrum společných služeb	20.000,- Kč / rok	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Pořádání výjezdů pro zástupce obcí do jiných regionů, ale i po vlastním regionu, za účelem poznávání dobré praxe a možnosti její aplikace ve vlastním území.</i>					
Vydání regionální osvětové publikace	nízká	2026	Centrum společných služeb	50.000,- Kč	dotace, vlastní zdroje
<i>Komentář: Vydání publikace obsahující informace o místní historii, kultuře, tradicích, přírodních zajímavostech, společenských událostech a dalších specifických tématech, s cílem vzdělávat a informovat obyvatele regionu, podpořit místní identitu a povědomí o důležitých otázkách týkajících se dané oblasti. Např. ve formě brožury.</i>					

B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Strategie DSO Severovýchod pro období 2025 - 2033 je výchozím koncepčním dokumentem rozvoje regionu na toto období. Je to strategický dokument vystihující hlavní cíle pro budoucí rozvoj regionu. Ve čtyřech prioritních směrech jsou definovány specifické cíle vedoucí k naplnění těchto prioritních oblastí a v každém cíli jsou navrženy opatření a příklady projektů vedoucích k naplnění opatření.

Zpracováním tohoto dokumentu si region stanovil směry a priority budoucího rozvoje důležité pro představitele regionu – starosty obcí.

Program rozvoje regionu je živý a dynamický dokument a jeho periodická aktualizace by měla probíhat na základě průběžného vyhodnocování a monitoringu úspěšnosti nastavených opatření pro naplnění cílů.

Odpovědnost za plnění strategického rozvojového dokumentu nesou představitelé DSO a podílejí se na něm všichni zúčastnění, kteří byli do procesu zapojeni. Monitoring, vyhodnocení a aktualizaci plánu provádí vedení a další odpovědné orgány tohoto zájmového sdružení obcí.

Tento strategický rozvojový dokument je také jedním ze základních podkladů regionu při sestavování a předkládání projektů za účelem získání finančních prostředků z tuzemských a zahraničních dotačních titulů, včetně strukturálních fondů EU. Rovněž je výchozím dokumentem pro tvorbu akčních plánů, specializovaných strategií a záměrů.